

# ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

## Ετήσια Έκθεση

2017

**Νικόλαος Μουτρουπίδης**

*Συμπαραστάτης του Δημότη & της Επιχείρησης Δήμου Δράμας  
(αρ. 77 παρ 3 Ν. 3852/2010, Πρόγραμμα Καλλικράτης)*

(Γραφείο 114), Βερμίου 2 & 1<sup>ης</sup> Ιουλίου

Δράμα, 66133, τηλ: 25213-50693

e-mail: [nmout@dimosdramas.gr](mailto:nmout@dimosdramas.gr)

## I. Πρόλογος

Από την Άνοιξη του 2015 υφίσταται και λειτουργεί στο Δήμο της Δράμας το γραφείο του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης. Ξεκινώντας από τον Μάρτιο του 2015, το οικείο γραφείο δέχεται τις καταγγελίες-αναφορές πολιτών και επιχειρήσεων για τον Δήμο της Δράμας πάντα, και διαμεσολαβεί για την επίλυση των όποιων προβλημάτων οι πολίτες αντιμετωπίζουν σε σχέση με τον Δήμο. Ο “Καλλικράτης” επιβάλλει να αποτυπώνει ο ΣτΔΕ σε Ετήσια Έκθεση τον ετήσιο κύκλο εργασιών του, και να διατυπώνει όπου κρίνει σκόπιμο προτάσεις για την βελτίωση της σχέσης του Δήμου Δράμας με τους πολίτες.

Στην Ετήσια Έκθεση καταγράφεται τι ζητούν οι πολίτες από τον Δήμο Δράμας. Στις σελίδες αυτές, εκτίθενται τόσο οι καταγγελίες και τα αιτήματα, όσο και οι ανταποκρίσεις του Δήμου Δράμας. Εκτός από τις επίσημες κι έγγραφες καταγγελίες, το γραφείο του Συμπαραστάτη του Δημότη και της επιχείρησης δέχεται σχεδόν καθημερινά ερωτήματα και παράπονα για προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζονται, είτε με αλληλογραφία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και γραπτή τοποθέτηση, είτε τηλεφωνικά, είτε με απευθείας διάλογο με τον καταγγέλλοντα προς ενημέρωσή του, είτε με παραπομπή στην οικεία υπηρεσία χωρίς έγγραφες διαδικασίες. Οι κατηγορίες προβλημάτων που διατυπώνονται σε έγγραφες καταγγελίες αντανakλούν πάντως όλο το φάσμα των παραπόνων και αιτημάτων των πολιτών.

Η Ετήσια Έκθεση υποβάλλεται στο Δημοτικό Συμβούλιο, το όργανο που έχει επιλέξει τον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης, και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Δήμου Δράμας και ειδικότερα στο πεδίο του ΣτΔΕ. Είναι μια μορφή λογοδοσίας για τη δράση του γραφείου, αλλά και μια δυνατότητα ενίσχυσης της διαφάνειας για τις δημοτικές υπηρεσίες. Στόχος της Ετήσιας Έκθεσης είναι η καταγραφή του φάσματος αναφοράς των πολιτών και κατ επέκταση των θεμάτων που διαχειρίστηκε το γραφείο, καθώς και η

αυτοκριτική αλλά και ο εντοπισμός των προβλημάτων λειτουργίας του θεσμού. Ορισμένα από αυτά τα προβλήματα θα επιλυθούν μόνο με νομοθετικά μέτρα, ενώ κρίνεται σκόπιμη και επιβεβλημένη από την μέχρι τώρα εμπειρία, μια πιο διασταλτική προσέγγιση των ζητημάτων από τις υπηρεσίες εντός των ορίων της νομιμότητας πάντα, καθώς οι δογματικές εμμονές σε αναχρονιστικές πρακτικές οδηγούν σε αδιέξοδα την σχέση πολίτη-Δήμου και τον θεσμό μη παραγωγικό, μη ανταποκρινόμενο στο σκοπό για τον οποίο υφίσταται νομοθετικά και η πλήρωσή του οπποίου επελέγη πολιτικά.

Αρνητικό σημείο στην όλη λειτουργία του θεσμού, είναι η μη εισαγωγή των Ειδικών Προτάσεων του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης στην ημερήσια διάταξη του Δημοτικού Συμβουλίου για την λήψη δεσμευτικών αποφάσεων. Παρ' όλο που δεν προβλέπεται από τον “Καλλικράτη”, η ανταπόκριση στα έγγραφα του Συμπαραστάτη δεν μπορεί να αφορά μόνο τις υπηρεσίες του Δήμου. Σε ειδικές περιπτώσεις (δύο ειδικές προτάσεις εντός του 2017) που ο Συμπαραστάτης εντοπίζει σοβαρό πρόβλημα “κακοδιοίκησης-κενών στη λειτουργία των υπηρεσιών” και το επισημαίνει στον Δήμαρχο, θα αναμενόταν μια σαφής ανταπόκριση, θετική ή αρνητική, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Εάν είχαν ληφθεί οι σχετικές αποφάσεις, τα σοβαρά προβλήματα κακοδιοίκησης δεν θα εξακολουθούσαν να απασχολούν καθημερινά τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Επίσης φέτος για πρώτη φορά έγινε μια πλήρης ενημέρωση στον ΓΓραμματέα του ΔΔράμας, χωρίς να προβλέπεται νομοθετικά, καθαρά για λόγους θέσεως σε γνώση του Προϊσταμένου όλων των υπηρεσιών του Δήμου, των προβλημάτων που απασχόλησαν το γραφείο αλλά κι εξακολουθούν ν απασχολούν τους πολίτες, σε μια προσπάθεια ενδεδειγμένου ελέγχου κι εποπτείας των υπηρεσιών απ το ανώτερο διοικητικά όργανο του Δήμου προς τις υπηρεσίες, προκειμένου να επιλυθούν, άλλως να γνωστοποιηθούν-κοινοποιηθούν τα προβλήματα που απασχολούν πολίτες κι επιχειρήσεις.

Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης είναι ένας θεσμός

που δημιουργήθηκε κατόπιν συστάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης και η λειτουργία του καταγράφεται σε πολλές πρωτεύουσες της Ευρώπης εδώ και δεκαετίες. Δεν είναι ούτε διακοσμητικός, ούτε περιθωριακός: είναι ο κεντρικός φορέας του Δήμου για την επίλυση των προβλημάτων που καταγγέλλουν οι πολίτες, με ανεξαρτησία, διαφάνεια και ίση μεταχείριση.

Νικόλαος Χ. Μουτρουπίδης

Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης στον Δήμο Δράμας

## **II. Θεσμικό πλαίσιο**

Ο θεσμός του δημοτικού διαμεσολαβητή, στον οποίο μπορεί να προσφύγει κάθε άμεσα θιγόμενος πολίτης (πάντως δημότης του ΔΔράμας) ή επιχείρηση για κακοδιοίκηση, εισάγεται στην διοικητική διάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης με το Πρόγραμμα “Καλλικράτης” (ν.3852/2010). Πολύ πριν τον “Καλλικράτη”, υπήρξαν συστάσεις από όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης, για την ίδρυση και λειτουργία τοπικών και περιφερειακών διαμεσολαβητών.

Η λειτουργία του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης διέπεται από τις διατάξεις του “Καλλικράτη”, από τις κατευθυντήριες γραμμές του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς κι από το γενικότερο κανονιστικό πλαίσιο του ελληνικού διοικητικού δικαίου. Η συναρμογή των τριών αυτών ρυθμιστικών πηγών που αφορούν τον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης περιέχεται στον “Κώδικα Λειτουργίας του Συμπαραστάτη” που εκπονήθηκε για να συνοψίσει βέλτιστες πρακτικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που διέπουν τον νέο θεσμό.

### **1. Οι διατάξεις του Προγράμματος “Καλλικράτης” (ν.3852/2010)**

#### **Ίδρυση και καταστατική θέση**

Ο θεσμός του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης εισάγεται στο σύστημα του Προγράμματος “Καλλικράτης” με το άρθρο 77 του

ν.3852/2010. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, στους Δήμους άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, επιλέγεται, κατόπιν προκηρύξεως που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Δήμου, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας, ως Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης. Υποψηφιότητες υποβάλλονται με δήλωση που κατατίθεται στο προεδρείο του Δημοτικού Συμβουλίου κατά την έναρξη της διαδικασίας επιλογής. Ως Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης δεν μπορεί να επιλεγεί αιρετός Δήμου, Περιφέρειας ή βουλευτής. Μη υπάρχουσας αντίθετης ρύθμισης, για τη θέση μπορεί να επιλεγεί πρόσωπο που είναι δημότης και άλλου Δήμου (Εγκύκλιος 59/74896/30.12.2010 του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης).

Ως προς το αξίωμα του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης ισχύουν τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα που προβλέπονται στο άρθρο 14 του ν.3852/2010. Η θητεία του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης ακολουθεί την θητεία των δημοτικών αρχών. Ως προς την καταστατική θέση και τις ευθύνες του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης ισχύουν οι σχετικές διατάξεις για τους δημοτικούς συμβούλους (άρθρο 77 παρ. 6 Ν.3852/2010).

### **Κωλύματα και ασυμβίβαστα**

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 1 περ. β' του ν.3852/2010, δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι Δήμαρχοι, Δημοτικοί Σύμβουλοι, Σύμβουλοι της Δημοτικής ή Τοπικής κοινότητας ή εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας, μεταξύ άλλων προσώπων, οι Δημοτικοί Συμπαραστάτες στους Δήμους που υπηρετούν. Σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου, το κώλυμα αυτό παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα στα οποία συντρέχει, παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακήρυξης των υποψηφίων. Η παραίτηση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον Πρόεδρο Πρωτοδικών, ο οποίος την υποβάλλει αμέσως στην αρχή που είναι αρμόδια να την αποδεχθεί. Η παραίτηση θεωρείται ότι γίνεται δεκτή από την επίδοσή της και δεν ανακαλείται. Σύμφωνα με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου, η κατοχή

οποιουδήποτε αιρετού αξιώματος από όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού δεν αποτελεί λόγο ασυμβιβάστου ή αναστολής άσκησης του λειτουργήματός τους (εκτός από το αξίωμα του Δημάρχου, κατά τους όρους του άρθρου 16 του ν.3852/2010) για: α) τους δικηγόρους και συμβολαιογράφους, β) τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), τα μέλη Επιστημονικού Προσωπικού των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) και το ειδικό διδακτικό και επιστημονικό προσωπικό τους. Επομένως, δεν υφίσταται κώλυμα εκλογής δικηγόρου στη θέση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης (Εγκύκλιος 27230/7.6.2011 του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης).

### **Εκλογή και ανάκληση**

Η διαδικασία για την επιλογή του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης γίνεται εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών. Αυτή η διάταξη, στην αρχική της μορφή, πρόβλεπε ως αποκλειστική την συγκεκριμένη προθεσμία. Μετά, όμως, από την αποτυχία των σχετικών διαδικασιών στη συντριπτική πλειοψηφία των Δήμων της χώρας για την επιλογή Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης εντός του χρονικού διαστήματος των δύο μηνών, με το άρθρο 58 παρ. του ν.3966/2011 (Α' 118/24.5.2011), η διατύπωση του άρθρου μεταβλήθηκε και η προθεσμία κατέστη ενδεικτική. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 77 παρ. 2 του ν.3852/2010, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης επιλέγεται με απόφαση, η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου. Αν δεν επιτευχθεί η επιλογή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται κατά την ίδια ή μεταγενέστερη συνεδρίαση με την ίδια πλειοψηφία. Είναι επιτρεπτή με την ίδια πλειοψηφία και την αυτή διαδικασία η ανάκληση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης για πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Στις 2.2.2015 το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Δράμας εξέλεξε για πρώτη φορά

## Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης.

### **Ορκωμοσία**

Καθώς ως προς την καταστατική θέση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης ισχύουν οι διατάξεις για τους δημοτικούς συμβούλους, η ορκωμοσία του διέπεται από το άρθρο 52 του ν.3852/2010. Διενεργείται πριν από την ημέρα εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων του, στο κατάστημα του Δήμου σε δημόσια συνεδρίαση, της οποίας ο ακριβής χρόνος ορίζεται από τον εκλεγέντα Δήμαρχο. Για την ορκωμοσία συντάσσεται πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τον Δήμαρχο και τον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης. Το πρακτικό αυτό συντάσσεται σε δύο (2) αντίτυπα από τα οποία το ένα αντίτυπο παραμένει στον Δήμο και το άλλο αποστέλλεται στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

### **Αρμοδιότητες**

Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του Δήμου, των νομικών του προσώπων και των επιχειρήσεών του και διαμεσολαβεί προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερόμενους (άρθρο 77 παρ. 3 ν.3852/2010). Σύμφωνα με την Εγκύκλιο 27230/7.6.2011 του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, “ο Συμπαραστάτης διεκπεραιώνει τις ενώπιόν του υποθέσεις είτε εγγράφως (με αλληλογραφία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου ή της περιφέρειας) είτε προφορικώς, ενημερώνοντας και στις δύο περιπτώσεις τον ενδιαφερόμενο. Οι ενέργειες αυτές λαμβάνουν χώρα εντός του ωραρίου λειτουργίας των υπηρεσιών αυτών.”

Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης συντάσσει ετήσια έκθεση. Η Ετήσια Έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου για τον απολογισμό της δημοτικής αρχής κατά τις διατάξεις του άρθρου 217 του Κώδικα Δήμων

και Κοινοτήτων, εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της. Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεών της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της Ετήσιας Έκθεσής του, όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι Ειδικές Προτάσεις του Συμπαραστάτη υποβάλλονται στον Δήμαρχο και κοινοποιούνται στο Δημοτικό Συμβούλιο και στον Γενικό Γραμματέα του Δήμου. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο και οι Ειδικές Προτάσεις του Συμπαραστάτη αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Δήμου με φροντίδα των δημοτικών υπηρεσιών (άρθρο 77 παρ. 5 ν.3852/2010). Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση του Προγράμματος “Καλλικράτης”, “Ο συμπαραστάτης έχει ως αποστολή, πέραν από την έγκαιρη καταπολέμηση της κακοδιοίκησης, τη διασφάλιση της αμεροληψίας των δημοτικών αρχών, τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων, καθώς και την αποσυμφόρηση του Δημάρχου και άλλων αιρετών οργάνων του Δήμου από τη συσσώρευση αιτημάτων και παραπόνων των πολιτών. Μέσω του συμπαραστάτη, θα αποτρέπονται πρόσθετες διαδικασίες (προσφυγές σε ελεγκτικούς μηχανισμούς και στη δικαιοσύνη), επειδή πολλά προβλήματα κακοδιοίκησης θα επιλύονται στο πλαίσιο του ίδιου Ο.Τ.Α., με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση διαδικασιών, πόρων, χρόνου, χρήματος και ελαχιστοποίηση της ταλαιπωρίας των πολιτών”.

### **Διοικητική υποστήριξη**

Σύμφωνα με το άρθρο 77 παρ. 3 του ν.3852/2010, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες του Δήμου. Το γραφείο του “Συμπαραστάτη του Δημότη” υπάγεται διοικητικά στον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου. Πρόκειται δηλαδή για γραφείο διοικητικής υποστήριξης και όχι για υποκατάσταση του θεσμού από εργαζόμενους του Δήμου. Ο ίδιος ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης βρίσκεται εκτός της ιεραρχικής δομής της εσωτερικής υπηρεσίας του Δήμου, καθώς ως προς την καταστατική θέση και τις ευθύνες του ισχύουν

οι διατάξεις για τους Δημοτικούς Συμβούλους (άρθρο 77 παρ. 6).

### **Αντιμισθία**

Σύμφωνα με το άρθρο 77 παρ. 6 του ν.3852/2010, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης λαμβάνει αντιμισθία ισόποση με την αντιμισθία του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου. Με τον αρ. 3 της υποπαραγράφου Γ.1. του ν.4093/2012 (ΦΕΚ Α'222), από 1.1.2013 η αντιμισθία των Προέδρων των Δημοτικών Συμβουλίων μειώνεται κατά 50% επί του ποσού που καταβάλλεται στις 31.12.2012.

### **2. Συστάσεις και ψηφίσματα Συμβουλίου της Ευρώπης**

Το 1975 με τη Σύσταση 757, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης συνέστησε στην Επιτροπή Υπουργών να καλέσει τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών να εξετάσουν την δυνατότητα διορισμού προσώπων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με τις αρμοδιότητες των Συνηγόρων του Πολίτη.

Το 1985 η Επιτροπή Υπουργών των κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης θέσπισε την Σύσταση R (85) 13 “για τον θεσμό του Συνηγόρου του Πολίτη”, καλώντας τα κράτη να διορίσουν Συνηγόρους του Πολίτη σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ή σε ειδικούς τομείς της δημόσιας διοίκησης. Το ίδιο έτος, η Επιτροπή Υπουργών θέσπισε το Ψήφισμα (85) 8 για την συνεργασία μεταξύ των Συνηγόρων και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το 1999, το Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης θέσπισε το ψήφισμα 80 για τον ρόλο των τοπικών Διαμεσολαβητών ή Συνηγόρων στην προάσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών, κείμενο στο οποίο επισυνάπτονται και οι “Αρχές που διέπουν τον θεσμό του Διαμεσολαβητή σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο”. Με το ψήφισμα αυτό, καλούνται οι τοπικές και περιφερειακές αρχές που ήδη έχουν τον θεσμό να ιδρύσουν ένα εθνικό δίκτυο τοπικών και περιφερειακών Διαμεσολαβητών για την συγκέντρωση εμπειριών και να εξεταστεί η δυνατότητα της συνεργασίας και εναρμόνισης για την επίλυση των

προβλημάτων των πολιτών με τις δημόσιες αρχές.

Σύμφωνα με τις “Αρχές που διέπουν τον θεσμό του Διαμεσολαβητή σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο”, ο τοπικός Διαμεσολαβητής πρέπει να έχει ελεύθερη πρόσβαση σε έγγραφα, αρχεία και φακέλους της ελεγχόμενης διοικητικής αρχής, προκειμένου να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Εκτός από τις υποθέσεις στις οποίες ισχύει η αρχή του κρατικού απορρήτου για λόγους σχετικούς με την άμυνα, την εθνική ασφάλεια κ.τ.λ., δεν είναι αποδεκτή καμία άρνηση πρόσβασης. Η εξουσία πρόσβασης πρέπει επίσης να περιλαμβάνει την δυνατότητα διεξαγωγής ερευνών και την επίσκεψη ή αυτοψία του σχετικού χώρου με την βοήθεια ειδικών, όταν επιβάλλεται από τις περιστάσεις. Ο υπεύθυνος για την ελεγχόμενη πράξη ή συμπεριφορά πρέπει να είναι διαθέσιμος να απαντά στις ερωτήσεις του Διαμεσολαβητή και να τον βοηθά να ασκήσει την αποστολή του. Η ελεγχόμενη διοικητική αρχή πρέπει να εξετάζει τις συστάσεις, προτάσεις και άλλες πρωτοβουλίες του Διαμεσολαβητή και, σε κάθε περίπτωση, να εκθέτει τους λόγους για τους οποίους κατά τη γνώμη της την αποτρέπουν από το να τις ακολουθήσει. Η απόκριση της διοίκησης θα πρέπει να λαμβάνεται εντός προκαθορισμένου χρόνου. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ελευθερία της πρόσβασης, θα πρέπει να προβλέπονται και να επιβάλλονται σχετικές κυρώσεις για κάθε άρνηση, εμπόδιο, παρεμπόδιση ή άλλο τύπο δυστοκίας από την πλευρά ενός δημοσίου υπαλλήλου ή λειτουργού. Τα αποτελέσματα της δράσης του Διαμεσολαβητή θα πρέπει να καταγράφονται σε ειδικές, περιοδικές ή ετήσιες εκθέσεις ή σε άλλα έγγραφα και να δημοσιοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο. Προκειμένου η δημοσιότητα να είναι επιτυχής, ο Διαμεσολαβητής θα πρέπει να είναι σε θέση να προσεγγίσει το όργανο της τοπικής αρχής που είναι υπεύθυνο για την θέσπιση των σχετικών διατάξεων όσον αφορά την διοικητική δράση, τον οργανισμό των υπηρεσιών, τους κανονισμούς, τις διαδικασίες κλπ, προκειμένου να προτείνει κάθε τρόπο (τροποποίηση, αναθεώρηση των ισχυόντων μέτρων, πρόταση νέων διατάξεων κλπ), με τον οποίο μπορεί να διευκολυνθεί η αποτελεσματική τήρηση των ατομικών

δικαιωμάτων από την τοπική αρχή.

Το 2013 η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης θέσπισε το Ψήφισμα 1959 (2013) για την ενίσχυση του ρόλου των Συνηγόρων στην Ευρώπη. Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση συστήνει στα κράτη να αναθεωρήσουν την νομοθεσία τους, προκειμένου οι Συνήγοροι να έχουν αρμοδιότητες κατά τα διεθνή πρότυπα και να αποφύγουν με κάθε τρόπο την μείωση του προϋπολογισμού των Συνηγόρων, καθώς αυτή *“συνεπιφέρει την απώλεια της ανεξαρτησίας των θεσμών Συνηγόρου ή ακόμη και την κατάργησή τους.”* Το Ψήφισμα αναφέρει ότι η εποπτεία της διοίκησης από ανεξάρτητα όργανα είναι απαραίτητη λειτουργία σε πολιτειακά συστήματα διάκρισης των λειτουργιών.

### **3. Κώδικας Λειτουργίας**

Στον Κώδικα Λειτουργίας του ΣτΔΕ συνοψίζονται όλες οι ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις που διέπουν τον θεσμό, ενώ καταγράφονται και οι διατάξεις του γενικού διοικητικού δικαίου που περιλαμβάνουν υποχρεώσεις για τα μονομελή διοικητικά όργανα. Πέρα από το ιδρυτικό άρθρο 77 του ν.3852/2010, η λειτουργία του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης διέπεται από τις διατάξεις του ν.2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), τον ν.3979/2001 (Για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση) και τον ν.2472/1997 (Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα). Ο Κώδικας Λειτουργίας καλύπτει την ανάγκη συγκεντρωτικής καταγραφής των ισχυουσών διατάξεων, καθώς και της πρακτικής που ακολουθείται για την εφαρμογή τους σε ενιαίο κείμενο, με σκοπό την ενημέρωση του κοινού και των υπηρεσιών σχετικά με τις αρμοδιότητες του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης.

### **III.**

### **Αριθμητικά**

### **στοιχεία**

Στο κεφάλαιο αυτό παρατίθενται αριθμητικά και στατιστικά στοιχεία που αφορούν τις καταγγελίες και την έκβασή τους κατά το 2017.

## **Σύνολο καταγγελιών 2017**

Κατά το διάστημα Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2017 που καλύπτεται με την παρούσα έκθεση, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης δέχθηκε 3 έγγραφες καταγγελίες. Επίσης υποβλήθηκαν πολλές προφορικές καταγγελίες, αλλά και πλήθος άλλων ζητημάτων, επί των οποίων είτε δίνονταν οδηγίες για το πως πρέπει να κινηθούν οι πολίτες, είτε γινόταν επί τόπου επίλυση με τηλεφωνικές παρεμβάσεις του γραφείου του Συμπαραστάτη του Δημότη προς τις αρμόδιες υπηρεσίες, αλλά και σε γενικότερη ενημέρωση για το αποτέλεσμα μιας ενδεχόμενης δικαστικής διεκδίκησης από μέρους των πολιτών των αξιώσεών τους. Σε καμία από τις ενώπιον του ΣτΔΕ υποβληθείσες καταγγελίες, ακόμα και γι αυτές που τέθηκαν στο αρχείο σε επίπεδο υποστήριξης απ αυτόν, δεν αφέθηκε ο πολίτης δίχως βοήθεια, συνδρομή και οδηγίες για τις όποιες περαιτέρω ενέργειές του, εκτός του γραφείου του.

Από το σύνολο των **11** καταγγελιών, ο Συμπαραστάτης πραγματοποίησε **3** γραπτές διαμεσολαβήσεις, έθεσε στο αρχείο **8** υποθέσεις λόγω αβασιμότητας ή μη επαρκών στοιχείων ή αναρμοδιότητας, ενώ πραγματοποιήθηκε προφορική ενημέρωση προς τους καταγγέλλοντες για το βάσιμο ή μη του ζητήματός τους, με παροχή οδηγιών πάντοτε για περαιτέρω ενέργειες από αυτούς, ενώ επ' ευκαιρία των παραπάνω διαμεσολαβήσεων διατύπωσε **2** ειδικές προτάσεις προς τον κ. Δήμαρχο, τον Γενικό Γραμματέα, το ΔΣ αλλά και την αρμόδια αντίστοιχα Υπηρεσία.

### **Αποτελεσματικότητα διαμεσολαβήσεων το 2017 και ποιες υπηρεσίες του Δήμου αφορούν**

Από τις 3 γραπτές διαμεσολαβήσεις που πραγματοποιήθηκαν από τον συμπαραστάτη προέκυψαν τα κάτωθι:

| ΥΠΗΡΕΣΙΑ                             | ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ<br>ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ         | ΘΕΣΗ<br>ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ |
|--------------------------------------|--------------------------------------|-------------------|
| α) Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών 1 | 1 Αρνητική<br>("υπέρ" της υπηρεσίας) | Αρνητική          |
| β) Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών 1    | 1 Θετική<br>("υπέρ" του πολίτη)      | Αρνητική          |
| γ) Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών 1 | 1 Θετική<br>("υπέρ" του πολίτη)      | Αρνητική          |

#### IV. Υποθέσεις έτους 2017

Σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζονται συνοπτικά οι υποθέσεις καταγγελιών πολιτών και επιχειρήσεων, με τις οποίες ασχολήθηκε ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης εντός του 2017 (σύνολο 11).

Εκτός βέβαια από τις **3** γραπτές διαμεσολαβήσεις που παρουσιάζουν και το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τις οποίες θα γίνει κάπως εκτενέστερη τοποθέτηση-αναφορά, αρχικά θα γίνει μια σύντομη μνεία στις **8** υποθέσεις που τέθηκαν στο αρχείο λόγω αβασιμότητας ή μη επαρκών στοιχείων ή αναρμοδιότητας και στις οποίες πραγματοποιήθηκε προφορική ενημέρωση προς τους καταγγέλλοντες για το βάσιμο ή μη του ζητήματός και στους οποίους δόθηκαν οδηγίες για περαιτέρω ενέργειες απ αυτούς.

##### IV.1 Υποθέσεις Αρχείου

α) Πολίτης απευθύνθηκε στο γραφείο του συμπαραστάτη του δημότη προκειμένου να διαμαρτυρηθεί καθώς διατηρεί κατάστημα επί της οδού όπου κάθε Πέμπτη πραγματοποιείται η λαϊκή αγορά της πόλης, για να υπάρξει ικανοποιητικότερο κενό στις συστοιχίες των πάγκων που τοποθετούνται μπροστά από την είσοδο της επιχείρησής του, αλλά να κατασκευαστεί και σχετική ράμπα έμπροσθεν της εισόδου της, για να διευκολύνονται και οι μητερες με τα καροτσάκια τους. Ύστερα από αλεπάλληλες επαφές και με τον αρμόδιο αντιδήμαρχο αλλά και με συγκεκριμένους παραγωγούς συμφωνήθηκε να μετατοπιστούν ικανοποιητικά οι πάγκοι εξυπηρετώντας και τον συγκεκριμένο επιχειρηματία, ενώ ως προς την αιτούμενη ράμπα υποδείχθηκε άλλο σημείο εισόδου στην επιχείρηση όπου και υφίστατο ήδη σχετική ικανοποιητική πρόσβαση.

β) Πολίτης έθεσε υπόψιν του ΣτΔΕ διαφορά του που ανέκυψε από την συμβατική του σχέση με εταιρία παροχής τηλεοπτικών προγραμμάτων λόγω υπερκοστολογήσεων που δεν είχαν συμφωνηθεί ποτέ μεταξύ τους. Τονίστηκε πως το γραφείο είναι αρμόδιο να δέχεται καταγγελίες που να αφορούν μόνο τον Δήμο και τις υπηρεσίες του κι όχι διαφορές με ιδιωτικές εταιρίες. Υποδείχθηκε η προσφυγή στο συνήγορο του καταναλωτή ή στην επιτροπή φιλικού διακανονισμού.

γ) Πολίτης αξίωσε την μεσολάβηση του γραφείου του ΣτΔΕ προκειμένου να επιτευχθεί μείωση στην καταβολή κοινόχρηστων δαπανών που υποχρεούτο να καταβάλλει ο αναφερόμενος για ιδιοκτησία του που διατηρούσε σε οικοδομή, καθώς δεν την χρησιμοποιούσε. Τονίστηκε πως εκτός του ότι δεν προβλέπεται αυτό από πουθενά, το γραφείο του ΣτΔΕ δεν μπλέκεται σε ιδιωτικές διαφορές πολιτών, ενώ υποδείχθηκε πως μείωση (ίσως) θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με την σύμφωνη γνώμη των υπολοίπων συνιδιοκτητών της επίμαχης οικοδομής.

δ) Πολίτης έθεσε σε γνώση του ΣτΔΕ πρόβλημα (υπόλοιπα οφειλής μισθωτή) προς την επιχείρηση ύδρευσης και αποχέτευσης όχι της Δράμας, αλλά της πόλης των Σερρών. Διευκρινίστηκε πως το γραφείο είναι αρμόδιο να

πραγματευτεί μόνο διαφορές με τον οικείο Δήμο, με τα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις του κι όχι με τις επιχειρήσεις και τα νομικά πρόσωπα άλλων ΟΤΑ

ε) Πολίτης αναζήτησε λύση αναφορικά με μη καταβολή διατροφής από πρώην σύζυγο. Καθαρά ιδιωτική διαφορά όπου το γραφείο του ΣτΔΕ είναι αναρμόδιο  
στ) Πολίτης αξίωσε την συνδρομή του γραφείου του ΣτΔΕ προκειμένου να παρέμβει σε διαφορά του με εταιρία παροχής σταθερής τηλεφωνίας και internet, καθώς ενώ είχαν διακόψει την συνεργασίας τους μήνες πριν, η εν λόγω εταιρία συνέχιζε να στέλνει χρεωστικούς λογαριασμούς στον καταγγέλλοντα αξιώνοντας αντιπαροχή για παροχή που έπαψε προ μηνών από αυτήν να παρέχεται. Πρόκειται για μια καθαρά ιδιωτική διαφορά και συστήθηκαν συγκεκριμένοι τρόποι αντιμετώπισης, εκτός φυσικά του γραφείου του ΣτΔΕ που είναι αναρμόδιο

ζ) Πολίτης προσέφυγε στο γραφείο του ΣτΔΕ προκειμένου αυτό να διαμεσολογήσει για την επιτευξη ρυθμίσης οφειλών με πιστωτικά ιδρύματα. Παραπέμφθηκε σε ιδιώτη δικηγόρο καθώς το ζήτημα εξεφευγε των αρμοδιοτήτων του υπογράφοντος

η) Σωματείο (φιланθρωπικό????) προσέφυγε στο γραφείο του ΣτΔΕ, προκειμένου να αποσαφηνιστεί ο χαρακτήρας του, καθώς αμφισβητούνταν ο χαρακτήρας του ως φιланθρωπικού από τις υπηρεσίες του Δήμου. Από μελέτη του καταστατικού του σωματείου αλλά και των σκοπών του καθώς και των μέσων επίτευξής τους, κρίθηκε πως όντως δεν ήταν. Υποδείχθηκε η δικαστική οδός τροποποίησης του καταστατικού του, προκειμένου να αποκτήσει και την εν λόγω ιδιότητα-χαρακτήρα.

#### **IV.II Υποθέσεις γραπτής διαμεσολάβησης**

##### **Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (1)**

Ο καταγγέλων με την υπό κρίση καταγγελία-αναφορά του ισχυρίστηκε

ότι ήταν κύριος (και ήδη συγκύριος) καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος, συγκεκριμένα εστιατορίου-ταβέρνας-ουζερί στην Δράμα, στην περιοχή της Αγ. Βαρβάρας. Στα πλαίσια της σχετικής άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του ανωτέρω καταστήματος, είχε εκδοθεί από τον ΔΔράμας και η σχετική άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων, με βάση τις κείμενες διατάξεις. Αρχικά η επιχείρηση λειτουργούσε ως ατομική, στο όνομα του αναφερομένου, οπότε και πληρώνονταν από αυτόν ατομικά τα αντίστοιχα τέλη. Την Άνοιξη όμως του 2015 ο ανωτέρω αναφερόμενος συνεταιρίστηκε με έτερο φυσικό πρόσωπο, συστήνοντας ΟΕ. Το επίμαχο λοιπόν ΚΥΕ θα λειτουργούσε εφεξής υπό νέα νομική μορφή και υπόσταση. Έτσι λοιπόν η ανωτέρω επιχείρηση (η ίδια επιχείρηση σε κάθε περίπτωση, καθώς ουσιαστικά μεταβλήθηκε μόνο η νομική της μορφή και η επωνυμία της) ως ΟΕ πια, κατέβαλε κανονικά το τέλος χρήσης κοινόχρηστου χώρου για το έτος 2015, μετά την σύστασή της εννοείται. Παρ όλα αυτά μετά την μετάπτωση της επιχείρησης σε νέα νομική μορφή και υπόσταση, αξιώθηκε η καταβολή των τελών χρήσης κοινόχρηστου χώρου εκ μέρους του ΔΔράμας και από τον αναφερόμενο ατομικά για το 2015 (για τις αρχές του), τέλος που αφορούσε στους πρώτους 2-3 μήνες του 2015, όταν η επιχείρηση υφίστατο ως ατομική και μόνο στο όνομα του καταγγέλλοντος. Για το ίδιο δηλ έτος (το 2015), ενώ καταβλήθηκε από την συγκεκριμένη επιχείρηση ως ΟΕ το επίμαχο τέλος, αυτό αξιώθηκε δυο φορές, απλά και μόνο λόγω της αλλαγής στη νομική μορφή της επιχείρησης, χωρίς ουσιαστικά να μεταβάλλεται τίποτα άλλο αναφορικά με την συγκεκριμένη επιχείρηση (ούτε η φύση της επιχείρησης, ούτε ο χρησιμοποιούμενος κοινόχρηστος χώρος, ούτε ο αριθμός των τραπεζοκαθισμάτων). Αναζητήθηκε λοιπόν, αν είναι σύνηθες εκ μέρους του ΔΔράμας, η αξίωση εντός του ίδιου έτους, δυο φορές, του τέλους χρήσης κοινόχρηστου χώρου, από την ίδια ουσιαστικά επιχείρηση, απλά και μόνο επειδή μεταβλήθηκε η νομική μορφή και υπόστασή της. Αν είναι εν ολίγοις σύνηθες η αναζήτηση του σχετικού τέλους δυο φορές εντός της ίδιας χρήσης εν προκειμένω, από την αυτή

επιχείρηση, μια φορά λειτουργούσης ως ατομικής και μια ως ΟΕ. Η αρμόδια υπηρεσία (Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου Δράμας) απαντώντας στο σχετικό έγγραφο του ΣΔΕ, αρκέστηκε για πολλοστή φορά, στο να παραθέσει απλά το νομικό πλαίσιο που διέπει εν γένει ένα ζήτημα, το ζητούμενο κάθε φορά ζήτημα, που πολλές φορές μάλιστα μπορεί και να μην έχει καμία σχέση με το υπό διακρίβωση θέμα, όπως εν προκειμένω. Παρέθεσε απλά το σχετικό άρθρο του νόμου που αναφέρεται στη δυνατότητα επιβολής τελών από του Δήμους σε επιχειρήσεις σε περίπτωση που καταλαμβάνουν κοινόχρηστους χώρους, ενώ παράλληλα τόνισε μετ επιτάσεως το γεγονός ότι το σχετικό τέλος, είναι ετήσιο και ανεξάρτητο από το χρόνο χρήσης, χωρίς να υπάρχει ερώτημα επ αυτών ούτε αμφισβήτηση, ούτε από τον αναφερόμενο, αλλά ούτε και από τον υπογράφοντα την παρούσα. Ο νόμος ως προς αυτά είναι σαφής, το δε ζητούμενο είναι άλλο και αναλυτικότερα διατυπωμένο με απλούστατα ερωτήματα, ούτως ώστε να προσεγγίσουν και να διακριβώσουν άπαντες το πώς θα πρέπει να αντιμετωπιστεί το υπό κρίση θέμα, δηλ αν θα πρέπει να καταβάλλει (ετήσιο) τέλος χρήσης κοινόχρηστου χώρου μια επιχείρηση, τόσες φορές, όσες κι αν μεταβάλλει την νομική της μορφή μέσα στην αυτή χρήση. Τονίστηκε ακόμη από το αρμόδιο τμήμα του ΔΔράμας, το επίσης γνωστό και μη αμφισβητούμενο από κανέναν θέμα, ότι το συγκεκριμένο τέλος προκαταβάλλεται πριν την παράδοση της σχετικής άδειας χρήσης κοινόχρηστου μέρους, στον εκάστοτε Δήμο. Επίσης αναφέρθηκε πως το συγκεκριμένο τέλος αφορά ολόκληρο το έτος εντός του οποίου εκδίδεται, ανεξάρτητα από τους πόσους μήνες θα λειτουργήσει εντός του αντίστοιχου έτους μια επιχείρηση, γεγονός επίσης γνωστό και μη αμφισβητούμενο. Ακόμα έγινε μια αναφορά σε κάποιο πρακτικό μιας γενικής συνέλευσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ωσάν να επρόκειτο για κανονα δικαίου!!!!!! στον οποίο θα πρεπε άπαντες να υπακούν.....) σε σχέση με τον τρόπο σύνταξης των χρηματικών καταλόγων των τελών χρήσης κοινόχρηστων χώρων και τι λαμβάνεται υπόψιν προκειμένου να συνταχούν αυτοί, ζήτημα που δεν

αμφισβητήθηκε κι ούτε τέθηκε από κανέναν και φυσικά δεν σχετίζεται με το υπό κρίση και αμφισβήτηση ζήτημα (το ζήτημα δηλ δεν είναι και δεν ήταν ποτέ οι χρηματικοί κατάλογοι και το τι λαμβανεται υπόψιν για να συνταχθούν, αυτό είναι δευτερεύον θέμα. Το πρωτεύον θέμα είναι όπως και το ζητούμενο, αν θα έπρεπε να υφίσταται εξ αρχής μια οφειλή, επί τη βάσει της οποίας θα συντάσσονταν στη συνέχεια ένας χρηματικός κατάλογος).

Τα ερωτήματα που τέθηκαν προς την αρμόδια υπηρεσία του ΔΔράμας από τον υπογράφοντα την παρούσα ήταν σαφή και απλοϊκά, ούτως ώστε να παραθέσει η αρμόδια υπηρεσία τις απόψεις της, ήτοι: α) αν μια επιχείρηση αλλάξει μέσα στο αυτό ετος 5-10 νομικές μορφές, αντίστοιχες φορές θα πρέπει να καταβάλλει το επίμαχο τέλος? (δεν απαντήθηκε) β) Αν έπρεπε όντως να καταβληθεί ανάλογες φορές το επίμαχο τέλος, που στηρίζεται ένα τέτοιο ενδεχόμενο, μια τέτοια πρακτική, σε ποια διάταξη νόμου? (δεν απαντήθηκε), γ) Δεν είναι κομβικό κριτήριο για την σχετική επιβολή το πόση κοινόχρηστη έκταση καταλαμβάνει μια επιχείρηση και πόσα τραπεζοκαθίσματα χρησιμοποιεί? (δεν απαντήθηκε). Στα πλαίσια της αρχής της αναλογικότητας (εκ των βασικών αρχών που θα πρέπει να διέπουν τη δράση της διοίκησης) δεν θα έπρεπε, αν μη τι άλλο, να γίνεται αναλογική επιβολή τελών σε περιπτώσεις αλλαγής στη νομική μορφή μιας επιχείρησης? (πχ αν μια επιχείρηση όφειλε 12 € για ένα ετος και τους 5 μηνες λειτουργούσε ως "Α" να καταβάλλει 5 € γι αυτούς τους μήνες και αν λειτουργούσε ως "ΑΒ" για τους άλλους 7 μήνες να καταβάλλει τα υπόλοιπα 7 € γι αυτούς)(δεν απαντήθηκε).

Επιπλέον πέρα από τα ανωτέρω θέματα που έθιξε στην τοποθέτησή της η αρμόδια υπηρεσία και που ουδέποτε ερωτήθηκε γι αυτά, ούτε και αμφισβητήθηκαν άλλωστε τα σχετικά ζητήματα, αναφέρθηκε από την αρμόδια υπηρεσία του ΔΔράμας και μια ΚΥΑ, η ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/31600/2013 και ειδικότερα το αρ 6 αυτής, σύμφωνα με το οποίο: **“Σε περίπτωση αντικατάστασης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ΚΥΕ σε άλλο πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, είναι δυνατή και η αντικατάσταση της**

**άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου.....για την οποία άδεια χρήσης υποβάλλονται αίτηση αλλά και το σχετικό τέλος”** . Στο σημείο αυτό και επ

ευκαιρία της άνωθεν υπηρεσιακής τοποθέτησης έγινε μια αναφορά στον ρόλο των ΥΑ και κατά πόσο αυτές επηρεάζουν ή πρέπει να επηρεάζουν αλλά και σε ποια έκταση, τη δράση της διοίκησης. Με τις Υπουργικές Αποφάσεις λοιπόν τονίστηκε πως εξειδικεύονται ακόμη περισσότερο οι διατάξεις του νόμου, όπου και ρυθμίζονται τα επιμέρους θέματα στη λεπτομέρειά τους. **Υπουργική Απόφαση** καλείται η πράξη που εκδίδεται από τον (αρμόδιο κατά περίπτωση) Υπουργό, απαραίτητα κατ’ εξουσιοδότηση του νόμου και πάντα εντός των πλαισίων αυτής της εξουσιοδότησεως. Με την Υπουργική Απόφαση, είτε τίθενται δευτερεύοντες κανόνες δικαίου, οπότε και καλείται «κανονιστική απόφαση», είτε ρυθμίζονται διοικητικής φύσεως θέματα (π.χ. πρόσληψη, απόλυση, προαγωγή, μετάθεση υπαλλήλων ορισμός εγγυήσεων κλπ) οπότε και καλείται «εκτελεστική». Και οι δύο τύποι αυτοί των Υπουργικών Αποφάσεων δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από την ανωτέρω επιδερμική αναφορά στον ρόλο των ΥΑ γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι αυτές εκδίδονται για να ρυθμίσουν ειδικά κάποια θέματα ή να εξειδικεύσουν άλλα υφιστάμενα, πάντα όμως κατ’ εξουσιοδότηση του νόμου και εντός των επίμαχων πλαισίων αυτής της εξουσιοδότησης και όχι πέραν αυτής.

Η ανωτέρω ΚΥΑ μιλάει για “αντικατάσταση” μιας άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ΚΥΕ. Δεν μιλάει για ακύρωση-ανάκληση μιας προϋφιστάμενης άδειας και επανέκδοση νέας. Αναφέρεται καθαρά σε αντικατάσταση υφιστάμενης άδειας, εξειδικεύοντας μάλιστα περαιτέρω σε ποιες περιπτώσεις θα γίνονταν αυτό, ήτοι στην περίπτωση λειτουργίας της επιχείρησης με άλλη νομική μορφή, με αλλαγή είτε στο φυσικό πρόσωπο είτε με την μετατροπή μιας ατομικής σε άλλους είδους επιχείρηση (ΟΕ, ΕΕ, ΑΕ κοκ). Επίσης τονίζει πως σε μια τέτοια περίπτωση **“είναι δυνατή”** και η αντικατάσταση της σχετικής άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου κι όχι υποχρεωτική, όπως ίσως εσφαλμένα θεωρεί η υπηρεσία. Από πουθενά δεν

προκύπτει υποχρεωτικότητα στην έκδοση νέας άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου σε περίπτωση αντικατάστασης της άδειας λειτουργίας ενός ΚΥΕ (η ανωτέρω ΚΥΑ μιλάει για “δυνατότητα”), πολύ δε περισσότερο, δεν προκύπτει από πουθενά και υποχρέωση επανακαταβολής του επίμαχου τέλους, αν τυχόν το είχε καταβάλλει υπό την παλιά της μορφή μια επιχείρηση, και από την νέα. Αν θέσουμε το υποθετικό σενάριο αλλαγής στην νομική μορφή μιας επιχείρησης 5-10 φορές εντός του ίδιου έτους, σενάριο που τέθηκε από τον υπογράφωντα αλλά ποτέ δεν απαντήθηκε, με βάση την πρακτική του Δήμου θα έπρεπε άλλες τόσες φορές να εισπραχθεί και το σχετικό τέλος. Που θα στηρίζονταν όμως μια τέτοια πρακτική? Στην ανωτέρω ΚΥΑ? Η συγκεκριμένη ΚΥΑ αναφέρεται αποκλειστικά στην περίπτωση της ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ μιας άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ΚΥΕ, δηλ όταν από “Α” η σχετική άδεια για κάποιο λόγο γίνει “ΑΒ” ή “ΑΒΓ” ή “ΑΒΓΔ”, πάντως “Α”. Δεν κάνει λόγο για την παύση λειτουργίας μιας επιχείρησης και λειτουργία στη θέση της μιας άλλης. Εδώ η επιχείρηση μετεξεληχθηκε από “Α” σε “ΑΒ”, με το ίδιο αντικείμενο, με τον ίδιο σχεδόν κύκλο εργασιών, με τον ίδιο καταλαμβανόμενο κοινόχρηστο χώρο, με την αυτή χρήση στον αριθμό των τραπεζοκαθισμάτων. Δεν έπαψε να λειτουργεί η επιχείρηση “Α” και στην θέση της ήρθε η “Β” ή η “Γ”, γι αυτό και η ανωτέρω ΚΥΑ δεν μιλά για ΕΚΔΟΣΗ ΝΕΑΣ ΑΔΕΙΑΣ ίδρυσης και λειτουργίας, αλλά αναφέρεται σε ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ μιας άδειας. Στα πλαίσια λοιπόν της συγκεκριμένης αντικατάστασης με μια άλλη, πάντως συναφούς κι όχι άσχετης με την πρώτη-αρχική (της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας), αναφέρει, πως ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΗ και η αντικατάσταση της άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, που θα συνοδεύει εννοείται την δεύτερη-νέα άδεια. Πουθενά δεν αναφέρεται ότι είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ η έκδοση νέας άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου. Η συγκεκριμένη ΚΥΑ μιλά για ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ και της άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου. “Είναι δυνατή....” αναφέρει χαρακτηριστικά. Και εννοείται φυσικά ότι γι αυτήν την περίπτωση, απαιτείται και αίτημα και η σχετική καταβολή του αντίστοιχου τέλους. Μια φορά όμως και από την υπό νέα μορφή επιχείρηση,

κι όχι ΚΑΙ απ αυτήν, και απ αυτήν που λειτουργούσε πριν και από όλες εκείνες, όσες φορές κι αν μεταβληθεί η νομική υπόσταση αυτής. Αν τύχαινε να είχε καταβληθεί από την προϋφιστάμενη επιχείρηση το σχετικό τέλος, εννοείται πως δεν επαναξιώνεται η καταβολή του, από την υπό νέα μορφή λειτουργούσα εφεξής επιχείρηση. Από που προκύπτει ότι σε μια τέτοια περίπτωση πρέπει ο Δήμος να αναζητά το σχετικό τέλος και από την επιχείρηση που προϋφίστατο της νεοιδρυθείσης κι όχι μόνο από την νέα; Και δεν εννοούμε φυσικά μια νέα εξ αρχής επιχείρηση, με παύση λειτουργίας της προηγούμενης εν τοις πράγμασι, αλλά για την αυτή πάντα επιχείρηση, που συνεχίζει πια να λειτουργεί υπό νέο καθεστώς και να εκμεταλλεύεται τον αυτό κοινόχρηστο χώρο.

Εν κατακλείδει από πουθενά δεν προκύπτει η επαναξίωση εκ μέρους του Δήμου του τέλους χρήσης κοινόχρηστου χώρου από μια επιχείρηση, αν αυτή επαναπροσδιορίσει την νομική μορφή και υπόστασή της εντός του όποιου οικονομικού έτους. Η ΚΥΑ που επικαλείται εν προκειμένω η υπηρεσία αναφέρεται σε αντικατάσταση μιας άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ΚΥΕ κι όχι σε ακύρωση ή ανάκληση και επανέκδοση εξ αρχής άλλης νέας στη θέση της πρώτης. Δεν προκύπτει από πουθενά υποχρέωση μιας επιχείρησης για επανακαταβολή του σχετικού τέλους εντός της αυτής χρήσης για οποιονδήποτε λόγο. Όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό αυτό θα ταν παράνομο, καταχρηστικό ως και αντισυνταγματικό αν συνέβαινε, γι αυτό άλλωστε και δεν προβλέπεται πουθενά.

Προτάθηκε πως αυτό που θα μπορούσε να γίνει ήταν, πέραν του πρώτου έτους ιδρύσεως και λειτουργίας ενός ΚΥΕ όπου αναγκαστικά πρέπει με βάση το νόμο να προκαταβληθεί το σχετικό τέλος κατά την έκδοση της σχετικής άδειας χρήσης κοινόχρηστου μέρους όποτε κι αν υποβληθεί το σχετικό αίτημα, για όλα τα υπόλοιπα έτη λειτουργίας το σχετικό τέλος να υπολογίζεται και να καταλογίζεται στο τέλος κάθε χρήσης και ανάλογα με το αν άλλαξε νομική μορφή μια επιχείρηση, να επιμερίζεται και να καταλογίζεται ανάλογα στην κάθε (μορφής) επιχείρηση και για όσους μήνες λειτουργούσε

ως τέτοια. Πάντως εν συνόλω ποτέ πέραν του ύψους που συνολικά θα κατέβαλε μια επιχείρηση εντός της αυτής χρήσης και αν λειτουργούσε υπό μια μορφή. Το ύψος άλλωστε του επίμαχου τέλους είναι συνάρτηση του καταλαμβανόμενου κοινόχρηστου χώρου και του αριθμού των τραπεζοκαθισμάτων που κάθε επιχείρηση χρησιμοποιεί, στοιχεία που ορίζονται ρητά από την σχετική άδεια. Είναι μήπως τα στοιχεία αυτά συνάρτηση της νομικής υπόστασης μιας επιχείρησης? Αυτό είναι ένα ζήτημα που αφορά τη διοίκηση? Ή μήπως κάποιο δικαστήριο ή την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων για το ύψος πχ της επιβαλλόμενης φορολογίας? Όπου θέλει ο νομοθέτης να ορίσει κάποιο μέτρο, να επιβάλλει μια κατάσταση ή να προσδιορίσει τρόπους δράσης, το ορίζει ΡΗΤΑ με διάταξη νόμου. Όταν δεν ορίζεται ρητά ένα μέτρο, ένα τέλος ένα πρόστημο, δεν μπορεί η διοίκηση να ορίζει τη δράση της ούτε αναλογικά ούτε ερμηνεύοντας κατα το δοκούν την κείμενη νομοθεσία. Σε διαμεσολαβήσεις του παρελθόντος έγιναν αναφορές στις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν την δράση της διοίκησης, οι οποίες δεν έτυχαν της δέουσας προσοχής ούτε τότε, αλλά ούτε και τώρα. Η εύρεση λύσης δια της δικαστικής οδού είναι βέβαια θεμιτή όπως και δυνατή. Δυστυχώς όμως η άκαμπτη στάση της διοίκησης από τη μια αλλά και η δαπανηρή όπως και χρονοβόρα δικαστική οδός από την άλλη, σε συνδυασμό με την δυνατότητα του Συμπαραστάτη να προτείνει κι όχι να δεσμεύει τη διοίκηση, θα οδηγήσουν τον πολίτη, τον κάθε πολίτη είτε να καταβάλλει (εν προκειμένω) ένα τέλος καταφανώς καταχρηστικά αφού καλείται να το καταβάλλει εις διπλούν, είτε να μην το καταβάλλει ποτέ, οπότε και θα βεβαιωθεί η σχετική οφειλή αρμοδίως. Για την δικαστική δε οδό ως λύση ούτε λόγος, αφού θα υπερκάλυπτε σε χρόνο και κόστος το σχετικό τέλος. Σε περιπτώσεις όπως η υπό κρίση πρέπει η διοίκηση να ελαστικοποιεί τη δράση της, να προσεγγίζει πολλαπλώς και διασταλτικά μια διάταξη νόμου, πάντα εννοείται εντός των νομίμων πλαισίων και να μην βασίζει τη δράση της στην διαφαινόμενη πάντα όπως και εν προκειμένω, αδυναμία του πολίτη να προσφύγει στην διοικητική δικαιοσύνη, η οποία είναι γνωστό πόσο

χρονοβόρα

και

κοστοβόρα

είναι.

## **Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών (1)**

Με την υπό κρίση αναφορά του ο πολίτης ισχυρίστηκε ότι είναι κύριος, νομέας και κάτοχος ακινήτου (οικοπέδου) στην Καλλιφυτο Δράμας. Ιδιοκτήτης όμορου, με το δικό του, ακινήτου, περιφράσσοντας το ακίνητό του με το ακριβώς απέναντι αυτού οικοπέδο επίσης ιδιοκτησίας του, περιέλαβε και τον μεταξύ αυτών δημοτικό δρόμο (τμήμα του για την ακρίβεια, αυτό δηλ που διέτρεχε τα δυο ακίνητα ανάμεσά τους), εντάσσοντάς το αυθαίρετα ουσιαστικά στην δική του σφαίρα κυριότητας. Η πράξη του αυτή είχε σαν αποτέλεσμα να αποκλειστούν και ο αναφερόμενος και οι υπόλοιποι ιδιοκτήτες παραπλήσιων ακινήτων, από την ελεύθερη και απρόσκοπτη διέλευση δια της επίμαχης οδού προς караκείμενη, κύρια επίσης, δημοτική οδό. Σε ερώτησή του δε προς τις αρμόδιες υπηρεσίες να προβούν σε οποιαδήποτε προβλεπόμενη ενέργεια προς αποκατάσταση της νομιμότητας στην επίμαχη περιοχή, του απάντησαν οι αρμόδιοι ότι δεν υπάρχουν στοιχεία χάραξης -προσδιορισμού των ορίων των γηπέδων, άρα και των δρόμων στην περιοχή, και συνακόλουθα δεν μπορούν να υποχρεώσουν τον φερόμενο κατά τ άλλα αυθαίρετο καταληψία, να επαναφέρει τα πράγματα στην προυφιστάμενη κατάσταση, μια και είναι σε όλους άγνωστη αυτή, ενώ τον παρέπεμψαν στην Δικαιοσύνη (ατομικά-προσωπικά) προς αποκατάσταση των δικαιωμάτων του, ως μοναδική και ενδεδειγμένη για την περίπτωση λύση.

Η αρμόδια υπηρεσία (Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου Δράμας) απαντώντας στο σχετικό έγγραφο του ΣΔΕ, εν είδει τοποθέτησης στα ερωτήματα που αυτό περιελάμβανε, παρέπεμψε, καταρχήν στο με αρ πρωτ 34758/2016 εγγ της ΔιευΤεχΥπη του ΔΔ, σύμφωνα με το οποίο “δεν υπάρχουν στοιχεία χάραξης-επαναπροσδιορισμού των ορίων των γηπέδων συνολικά για την επίμαχη περιοχή και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χαραχτεί ο αγροτικός δρόμος, οπότε η πιο ενδεδειγμένη λύση θα ήταν η προσφυγή στην Δικαιοσύνη κατά μόνας από τον όποιο κάθε φορά θιγόμενο, ενώ επίσης

παρέπεμψε στο με αρ πρωτ 24999/2017 εγγ της ΔιευΤεχΥπη του ΔΔ, σύμφωνα με το οποίο για να προχωρήσει η αρμόδια υπηρεσία στη σύνταξη σχετικού πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής του φερόμενου κάθε φορά ως καταληψία, θα πρέπει να είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός της καταπατημένης έκτασης και εφόσον κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό, η υπηρεσία δεν μπορεί να προχωρήσει σε οποιαδήποτε ενέργεια νομικά τεκμηριωμένη και τεχνικά προσδιορισμένη επακριβώς (το παράδοξο βέβαια είναι ότι με το ανωτέρω έγγραφο γίνεται περαιτέρω παραπομπή σε τρία έγγραφα της ΔιευΑγρΟικ και Κτην τμη Τοπ Εποικι και Αναδα της ΠΔ στα δύο από τα οποία δηλώνεται αδυναμία από την οικεία υπηρεσία να προσδιορίσει το πλάτος των οδών στην περιοχή, ενώ στο τρίτο γίνεται προσδιορισμός σαφής με συγκριτικά βέβαια στοιχεία από το οικείο τοπογραφικό της σχετικής διανομής), αλλά και στο με αρ πρωτ 18494/2016 εγγ του νομικού τμήματος του ΔΔ σύμφωνα με το οποίο εφόσον δεν μπορεί να προσδιοριστεί επακριβώς η καταπατηθείσα έκταση, άρα δεν μπορεί να γίνει και τίποτα σε επίπεδο διοικητικό εκ μέρους των υπηρεσιών

Η αρμόδια υπηρεσία (Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Δράμας) απαντώντας στο σχετικό έγγραφο του ΣΔΕ, έκανε αναφορά στο με αρ πρωτ 24999/2017 προγενέστερο έγγραφό της που είχε απευθύνει στην ΔιευΘοικΥπη του ΔΔ, προκειμένου αυτή με τη σειρά της να τοποθετηθεί σε έγγραφο της Αστυ Διευθ Δρα η οποία διενεργούσε έρευνα για το επίμαχο ζήτημα, σύμφωνα με το οποίο για να προχωρήσει η αρμόδια υπηρεσία στη σύνταξη σχετικού πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής του φερόμενου ως καταληψία, θα πρέπει να είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός της καταπατημένης έκτασης και εφόσον κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό, η υπηρεσία δεν μπορεί να προχωρήσει σε οποιαδήποτε ενέργεια νομικά τεκμηριωμένη και τεχνικά προσδιορισμένη επακριβώς, χωρίς να τοποθετείται επακριβώς στο σύνολο των ερωτημάτων που τέθηκαν υπόψιν της οικείας υπηρεσίας

Η αρμόδια υπηρεσία (Διεύθυνση Αγρο Οικον και Κτην Δράμας, τμήμα Τοπο Εποικ και Αναδασμού) απαντώντας στο σχετικό έγγραφο του ΣΔΕ προς

αυτόν, επεσήμανε τα εξής: - Από όλα τα έγγραφά της προκύπτει ότι υπάρχει έλλειψη των απαραίτητων τεχνικών στοιχείων (συντεταγμένες οροσμήμων) για τον ακριβή προσδιορισμό του πλάτους των οδών στην επίμαχη περιοχή, - Ο εν λόγω δρόμος αν και έχει περιέλθει στην κυριότητα του ΔΔράμας, εν τούτοις η εν λόγω υπηρεσία προσδιόρισε ως δείγμα καλής θέλησης σε γραφικό επίπεδο τουλάχιστον, το πλάτος των οδών στην περιοχή με μεγάλη ακρίβεια πάντως (1 και 3 μ αντιστοιχα), - Τα ανωτέρω στοιχεία μπορούσε να τα χορηγήσει και το αρμόδιο τμήμα του ΔΔράμας, αφού κατά την μεταβίβασή τους σ αυτόν (των κοινοχρήστων οδών), του μεταβιβάστηκαν και όλα τα διαγράμματα των διανομών των αγροκτημάτων σε ηλεκτρονική μορφή, στοιχεία που όφειλε και οφείλει να γνωρίζει ως κύριος αυτών, - Η υπηρεσία φροντίζει απλά να τοποθετεί και να υποδεικνύει επί του εδάφους όλα τα τεμάχια των εκάστοτε διανομών, καθώς και τους δρόμους ανάμεσα σ αυτά, ενώ υπεύθυνοι για τα όρια των τεμαχίων είναι οι ίδιοι οι ιδιοκτήτες τους και “ΒΑΣΕΙ ΝΟΜΟΥ” (!!!!!!!!!!!) δεν υπάρχει υποχρέωση επαναπροσδιορισμού τους, χωρίς να διευκρινίζεται βεβαία, βάσει ποιου νόμου δεν έχει υποχρέωση μια υπηρεσία, είτε να συμπληρωσει το αρχείο της κατά τα όποια ελλείποντα στοιχεία, είτε να δώσει λύση στον διοικούμενο με όποιο τρόπο αυτή μπορεί και προβλέπεται από τις γενικές αρχές, είτε του διοικητικού δικαίου ή της διοικητικής διαδικασίας εν γενει, - Τα τεχνικά στοιχεία των δρόμων (συντεταγμένες οροσμήμων όπου υπάρχουν) ήταν υποχρεωμένος να τα αναζητήσει και να τα παραλάβει ο ΔΔράμας ως κύριος αυτών εφεξής, προκειμένου να γνωρίζει τα όρια των ιδιοκτησιών του, - Η υπηρεσία ήταν απολύτως σαφής στις απαντήσεις της τόσο απέναντι στον αναφερόμενο-καταγγέλλοντα, όσο και απέναντι στον ΔΔράμας.

Από ολη την ανωτέρω αλληλογραφία όπως αυτή τέθηκε υπόψιν του υπογράφοντος ανάμεσα στις υπηρεσίες και τον καταγγέλλοντα αλλά και αναμεσα στις υπηρεσίες και τον συμπαραστατη προέκυψαν οι κατωτέρω προβληματισμοί:

Στις 17-3-2014 και σε ένα εντελώς πρώιμο στάδιο, σε σχέση με ό,τι

ακολούθησε ανάμεσα στον καταγγέλλοντα και όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες μέχρι σήμερα, η ΔιευΟικοΥπηρ του ΔΔράμας, με έγγραφό της προς τον φερόμενο ως καταληψία της επίμαχης κοινόχρηστης οδού (τμήματός της), τον προειδοποίησε: “να απομακρυνθεί από το καταλαμβανόμενο μέρος της οδού και να το παραδώσει στην απρόσκοπτη χρήση όλων, διαφορετικά θα του επιβάλλονταν όλες οι νόμιμες κυρώσεις”. Μετά από αυτήν την τοποθέτηση, ο καθένας θα περίμενε την κατά νομον δράση της διοίκησης προς αντιμετώπιση του ζητήματος που ανέκρινε. Αντ αυτού άρχισε μια αλληλογραφία μεταξύ των τεχνικών υπηρεσιών του δήμου με τον κατά νόμο κύριο των οδών της περιοχής Καλλιφύτου, το τμήμα δηλ προσόδων και περιουσίας της ΔιευθΟικο Υπη του ΔΔράμας, αλλά και με την ΔιευΑγροΟικο και Κτηνιατρικής και το τμήμα τοπογραφίας της ΠΔ, διαδικασία η οποία περιέπλεξε την κατάσταση, εις βάρος φυσικά του διοικουμένου αλλά και της υπηρεσίας, αφού ουσιαστικά αποδείχθηκε (;;;;;;;;;;) ότι δεν μπορούσε να προασπίσει αυτή, ούτε καν τα ίδια τα συμφέροντά της (κυριότητας), απέναντι σε μια αποδεδειγμένη με βάση τις περιστάσεις, παραβατική-μη σύννομη συμπεριφορά, κάποιου πολίτη.

Επίσης από μια σειρά εγγράφων του τμήματος τοπογραφίας εποικισμού και αναδασμού της ΔιευΑγρΟικ και Κτην της ΠΕ Δράμας, προέκυπτε από κάποια, (17-4-2014 και 22-1-2016) πως δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν οι συντεταγμένες οροσήμεν των οικείων γηπέδων, ως εκ τούτου δεν είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός της καταλαμβανόμενης έκτασης, άρα εφόσον δεν μπορεί η υπηρεσία να προσδιορίσει την ιδιοκτησία της, δεν μπορεί και να αποβάλλει κανέναν σύννομα απ αυτήν!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!, ενώ από κάποια άλλα προέκυπτε (28-7-2014 και 26-8-2014) έστω και κατά γραφικό προσδιορισμό, πάντως με μεγάλη ακρίβεια σε σχέση με την πραγματικότητα, πως οι αποστάσεις των τεμαχίων μεταξύ τους είναι άλλοτε 1 μ κι άλλοτε 3 μ στην επίμαχη περιοχή, συνακόλουθα και αντίστοιχα τα πλάτη των οδών, ανάλογα με τη θέση του καθενός. Κι ενώ θα περίμενε κανείς μετά την ανωτέρω τοποθέτηση, έστω και τον κατα προσέγγιση προσδιορισμό των

ορίων των τεμαχίων αλλά και των οδών, (σημειωτέον ότι ήρθε σε γνώση της υπηρεσίας και τοπογραφικό διάγραμμα από ιδιώτη μηχανικό που αποτύπωνε την υφιστάμενη κατάσταση το οποίο ποτέ δεν αμφισβητήθηκε από κανέναν, αλλά ούτε όμως και αξιολογήθηκε ποτέ επαρκώς από τους αρμοδίους) να προβεί η επίμαχη υπηρεσία στην αποβολή του καταληψία, εν τούτοις φάνηκε να προσκολλάται και να “δεσμεύεται” από τα έγγραφα της Διεύ Αγρο Οικο και Κτηνια του τμήματος Τοπογραφίας, στα οποία αναφέρονταν πως δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για τον προσδιορισμό των συντεταγμένων των οδών, χωρίς αντίθετα κατά περίεργο τρόπο να μη “δεσμεύεται” από άλλα έγγραφα της ανωτέρω υπηρεσίας που προσδιόρισαν σχεδόν απόλυτα τα οικεία πλάτη των οδών της περιοχής.

Τέλος ως επιστέγασμα των ανωτέρω παραδόξων πεπραγμένων, ήρθε και η τοποθέτηση του νομικού τμήματος του Δήμου, την οποία επικαλέστηκε η αρμόδια υπηρεσία τόσο στην τοποθέτησή της στα ερωτήματα του υπογράφοντος την παρούσα, όσο και στα πλαίσια της προανάκρισης που διεξάγεται από την Εισαγγελία Δράμας για το θέμα αυτό, σύμφωνα με την γνώμη του οποίου “εφόσον δεν είναι δυνατόν από τις υπηρεσίες να γίνει ακριβής οριοθέτηση του επίμαχου αγροτικού δρόμου λόγω έλλειψης διαθέσιμων στοιχείων χάραξης, δεν μπορεί να προσδιοριστεί η καταπατηθείσα έκταση και ως εκ τούτου δεν μπορεί κανείς να αποβληθεί από αυτήν σύννομα”. Τονίστηκε κατ επανάληψη και επ ευκαιρία κι άλλων διαμεσολαβήσεων πως η τοποθέτηση του νομικού τμήματος δεν είναι παρά μια γνωμοδότηση συμβουλευτικού χαρακτήρα, όπως και η παρούσα άλλωστε διαμεσολάβηση, που επ ουδενί δεν δεσμεύει τις υπηρεσίες, ο ρόλος των οποίων και η δράση αυτών, είναι τα μόνα κυρίαρχα στοιχεία και παράμετροι, που δεσμεύουν τον Δήμο έναντι των πολιτών αλλά και του νόμου, με την όποια υπογραφή τους κάτωθεν οιασδήποτε διοικητικής πράξης, ατομικής ή κανονιστικής.

Μετά τον σχολιασμό των παραπάνω κομβικών τριών παραμέτρων που θα πρεπε να, ή να μην επηρεάσουν την δράση των αρμοδίων υπηρεσιών,

τίθενται εύλογα οι κατωτέρω επίσης προβληματισμοί:

α) Μετά την γνωστοποίηση έστω και κατά προσέγγιση (πάντως με μεγάλη δόση ακριβείας σε σχέση με την πραγματικότητα, όπως η ίδια η υπηρεσία της Περιφέρειας διαβεβαίωσε, αλλά και όπως το τοπογραφικό διάγραμμα που συντάχθηκε από ιδιώτη μηχανικό με επιμέλεια του καταγγέλλοντα με ακρίβεια αποτύπωσε) γιατί η Διεύθυνση Οικονομικών του ΔΔράμας δεν προχώρησε στην αποβολή του φερόμενου ως καταληψία; Μέχρι τότε επικαλούνταν έλλειψη επαρκών στοιχείων. Τον Μάρτιο του 2014 η ΔΟικΥπη του ΔΔράμας προειδοποίησε τον καταληψία για την λήψη όλων των προβλεπόμενων μέτρων εναντίον του. Τον Ιούλιο του 2014 η ΔΑγρΟικ και Κτην ΠΔ χορηγεί βεβαίωση στον καταγγέλλοντα προσδιορίζοντας τα πλάτη των οδών στην επίμαχη περιοχή. Τον Αύγουστο του 2014 το τμήμα Τοπογραφίας της ΠΔ κοινοποίησε τη βεβαίωση που χορήγησε στον καταγγέλλοντα αναφορικά με τα πλάτη των οδών στην περιοχή, στον ΔΔράμας και στο οικείο τμήμα. Τον Οκτώβριο του 2014 στέλνονται εκ νέου στον ΔΔράμας από την ΔΑγρΟικ και Κτην της ΠΔράμας στοιχεία αναφορικά με τα πλάτη των οδών στην περιοχή και τον τρόπο προσδιορισμού τους. Μετά τα ανωτέρω δεδομένα η αρμόδια Υπηρεσία του ΔΔράμας γιατί δεν προχώρησε στην λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων; Μέχρι τότε επικαλούνταν έλλειψη επαρκών στοιχείων. Έκτοτε;

β) Είναι ξεκάθαρο πια, και υπεράνω πάσης αμφισβήτησης, ότι καταστρατηγούνται βασικές αρχές, τόσο της διοικητικής δράσης, όσο και του διοικητικού δικαίου εν γένει. Ενός δικαίου που στηρίζει και διαμορφώνει τη σχέση διοίκησης- διοικουμένου.

Γι αυτό και παρατέθηκε περιληπτικά το περιεχόμενο συγκεκριμένων εννοιών και αρχών, προκειμένου να καταδειχθεί το μέγεθος της ανωτέρω αναφερόμενης καταστρατήγησης αυτών. **Κράτος δικαίου:** Είναι το κράτος του τυπικού δικαίου, το κράτος του νόμου. Το κράτος της νομιμότητας και το κράτος της ουσιαστικής δικαιοσύνης. Είναι το κράτος εκείνο που υπάγεται και το ίδιο στον κανόνα δικαίου τον οποίο παράγει, που το ίδιο εγγυάται και

επιβάλλει την τήρησή του. Είναι δηλ το προστατευτικό κοινωνικό κράτος, αυτό το οποίο υποχρεούται συνταγματικά να προστατεύει την ανθρώπινη αξία και τα συνταγματικά δικαιώματα που την εξειδικεύουν, από επιθετικές-παράνομες ενέργειες των συνανθρώπων, κατά την συνύπαρξη και διαβίωση αυτών. Στην προκείμενη περίπτωση που εντοπίζεται το κράτος δικαίου; Στην αδυναμία προσδιορισμού κοινόχρηστης γης; Στην έλλειψη στοιχείων που εκ των πραγμάτων έπρεπε να υφίστανται ή μήπως στην παραπομπή του πολίτη στην δικαιοσύνη για εξεύρεση λύσης για να κατοχυρώσει το δικαίωμά του να χρησιμοποιεί απρόσκοπτα δημόσια έκταση που το ίδιο το δημόσιο, αδυνατεί να την προσδιορίσει; **Χρηστή διοίκηση:** Επιβάλλεται στα διοικητικά όργανα, κατά την άσκηση της διακριτικής τους εξουσίας, να ενεργούν σύμφωνα με το περί δικαίου αίσθημα, ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση να αποφεύγονται ανεπιεικείς και άδικες λύσεις, ή και μη λύσεις όπως εν προκειμένω. Να επιδιώκεται δηλ η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις εκάστοτε οικονομικο-κοινωνικές συνθήκες. Στην εν λόγω αρχή συμπλέκονται 2 στοιχεία: α) η ηθική - χρηστά ήθη και β) το δίκαιο. Είναι προφανές πως πρώτιστος και κύριος στόχος της αρχής αυτής είναι η υποστήριξη της ασφάλειας των διοικουμένων και η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη αυτών προς τη δράση της διοίκησης. Εν προκειμένω που εντοπίζεται η ασφάλεια του διοικουμένου-αναφερόμενου; Καμία Υπηρεσία δεν έδωσε την ενδεδειγμένη για την περίπτωση λύση. Πώς εξασφαλίζεται η εμπιστοσύνη στη δράση της διοίκησης; Δια της αδράνειάς της μπορεί να επέλθει νομιμότητα; **Καλή πίστη:** Οφείλει η διοίκηση να μην εκμεταλλεύεται και να μην δημιουργεί η ίδια καταστάσεις πλάνης, απάτης ή απειλής. Η διοίκηση δεν δικαιούται επικαλούμενη δικές της παραλείψεις (για τις οποίες δεν είναι υπαίτιος ο ιδιώτης) να αγνοεί μια ευνοϊκή-θετική γι' αυτόν πραγματική κατάσταση και να αρνείται να αναγνωρίσει στον ιδιώτη τα ωφελήματα και τις νόμιμες συνέπειες που προκύπτουν από την κατάσταση αυτή. Εν προκειμένω έπρεπε η διοίκηση να παραπέμψει τον καταγγέλλοντα στην Δικαιοσύνη προς υπεράσπιση των συμφερόντων του, ή να αποβάλλει

τον καταληψία αρκούμενη στα επαρκή κατά τα άλλα στοιχεία της ΔΑγρ Οικ και Κτην, οθώντας αυτόν και μόνο αυτόν (τον καταληψία), στη δικαιοσύνη;

**Ασφάλεια δικαίου:** Συνεπάγεται την σαφήνεια των κανόνων δικαίου και την σταθερότητα των εννόμων καταστάσεων, αποκλείοντας από το πεδίο εφαρμογής του δικαίου τον κίνδυνο αβεβαιότητας ως προς το ισχύον δίκαιο ή απότομης μεταβολής στον τρόπο εφαρμογής του. Δεδομένου ότι η βασική λειτουργία του δικαίου συνίσταται στην παροχή ασφαλείας στον πολίτη, δεν νοείται δίκαιο χωρίς κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου, χωρίς εμπιστοσύνη του πολίτη στη διοίκηση, χωρίς εφαρμογή των νόμων, δεν νοείται έλλειψη δικαίου, δε νοείται αδυναμία στη διοικητική δράση, δεν νοείται αδράνεια. Εν προκειμένω εφόσον δεν υπάρχουν συντεταγμένες οροσήμων, αν μη τι άλλο εξαιτίας της αμφισβήτησης αυτών από κάποιον, τον όποιον, έπρεπε η υπηρεσία να τους επαναπροσδιορίσει ή να τους συγκεκριμενοποιήσει κατά περίπτωση. Και εφόσον περιήλθαν στην κυριότητα του ΔΔράμας οι σχετικές εκτάσεις, αυτός είναι υπεύθυνος για το αυτονόητο, τον προσδιορισμό δηλ και την γνώση εφ εξής όλων των ιδιοκτησιών του, με την συνδρομή βεβαία όλων των συναρμοδίων υπηρεσιών. Είναι δυαντόν η ίδια η υπηρεσία να μην μπορεί να προασπίσει τα συμφέροντά της απέναντι σε έναν ιδιώτη, να μην μπορεί να προστατεύσει δημόσια γη και να υποδεικνύει στον πολίτη την προσφυγή στη δικαιοσύνη για την κατοχύρωση ενός δικαιώματος που η ίδια εκ των προτέρων θα έπρεπε να είχε εξασφαλίσει; Ανεξάρτητα από την παρούσα αναφορά του καταγγέλλοντος, ποια η θέση του ΔΔράμας σε σχέση με το ανακύψαν εδώ και χρόνια ζήτημα; Μπορεί ο καθένας να καταλαμβάνει τμήματα οδών κατά το δοκούν και οι υπηρεσίες να μην αντιδρούν λόγω “έλλειψης στοιχείων”;;;;;

Από όλα τα ανωτέρω συνάγεται πως : Η δημόσια διοίκηση βασίζεται σε μια σειρά από αρχές οι οποίες διέπουν και νομιμοποιούν τη δράση της, επιγραμματική αναφορά στις οποίες επιχειρήθηκε στην επίμαχη διαμεσολάβηση όπως και σε πολλές προηγούμενες, για να καταδειχθεί στην διοίκηση το αυτονόητο. Εξειδικεύοντας τα ανωτέρω αναφερόμενα θα λέγαμε

πως η αρχή της νομιμότητας, η οποία απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου, συνεπάγεται ότι η διοίκηση πρέπει να λειτουργεί (όταν βέβαια το κάνει αυτό) στο πλαίσιο των νόμων. Με μια δράση όμως με γνώμονα την υπεροχή και την προστασία του δημόσιου συμφέροντος (με προσωπική της όμως δράση κι όχι με παραπομπή του πολίτη στη δικαιοσύνη). Με την δράση αυτή της διοικήσεως, να υλοποιείται νόμιμα και θεμιτά, πάντα υπό προϋποθέσεις και όταν εμφανίζεται ως αναγκαία για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος (όταν και εφόσον δρα βεβαία η ίδια). Με μια δράση εμφορούμενη από την χρηστή διοίκηση, η οποία πρέπει να σέβεται την προστασία των δικαιωμάτων του διοικουμένου και να λειτουργεί με επιείκεια μεν, αλλά να λειτουργεί σε κάθε περίπτωση. Εδώ κρίθηκε απαραίτητο να γίνει και μια επιγραμματική αναφορά στην έννοια του δημοσίου συμφέροντος, πώς αυτό προσδιορίζεται, πώς αυτό εξασφαλίζεται και από ποιον προστατεύεται:

- Το δημόσιο συμφέρον αποτελεί θεμελιώδη έννοια του δημοσίου δικαίου αναφερόμενη στους σκοπούς που επιδιώκει το κράτος στα πλαίσια του κράτους δικαίου. Αφορά ευθέως τον νομιμοποιητικό ρόλο της κρατικής εξουσίας και του καταναγκασμού που τη συνοδεύει, σύμφωνα με το τεκμήριο νομιμότητας και την εκτελεστικότητα των διοικητικών πράξεων. Δημόσιο είναι το συμφέρον, όταν υποκείμενο του είναι ο λαός, που έχει οργανωθεί με την έννομη τάξη σε κράτος. Συνεπώς, το δημόσιο συμφέρον έχει κοινωνικό χαρακτήρα και συνδέεται με την έννομη τάξη.

- Οι τελικοί αποδέκτες, δηλ. οι ωφελούμενοι εντέλει από το δημόσιο συμφέρον είναι οι πολίτες, όχι κατ' ανάγκη αμέσως, αλλά και μέσω ενός νομικού προσώπου του δημοσίου, λόγος ύπαρξης και πάγιος προορισμός του οποίου, είναι η εξυπηρέτηση των κοινών του συμφερόντων. Το δημόσιο συμφέρον, βάσει του αντικειμενικού κριτηρίου, συμπίπτει αμέσως με το συμφέρον όλων των μελών της κοινωνίας, διότι αφορά την ικανοποίηση βασικών αναγκών που μπορούν να έχουν όλα τα μέλη αυτά (ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας-απρόσκοπτη χρήση κοινών πραγμάτων) . Χαρακτηριστικές πτυχές του δημοσίου συμφέροντος και εξειδικεύσεις του, αποτελούν η

δημόσια τάξη, η εθνική άμυνα, η δημόσια υγεία, τα μεγάλα ιδίως δημόσια έργα κλπ. Ακόμη το δημόσιο συμφέρον μπορεί να είναι χωρικά εντοπισμένο, π.χ. να αφορά όλη την επικράτεια ή να συνδέεται με την εξυπηρέτηση των τοπικών ή περιφερειακών υποθέσεων από αυτοδιοικητικά όργανα.

-Το δημόσιο συμφέρον μπορεί να διακριθεί σε γενικό, όταν αφορά αμέσως το σύνολο των μελών της κοινωνίας και σε ειδικό, όταν αφορά αμέσως ορισμένα τμήματά της, τα οποία καθορίζονται με γενικά κριτήρια. Τα όργανα του κράτους και των άλλων δημόσιων νομικών προσώπων, ασκούν τις δραστηριότητες που προβλέπουν οι κανόνες δικαίου, ακριβώς για την επιδίωξη των σκοπών δημοσίου συμφέροντος που καθορίζουν οι κανόνες αυτοί.

-Στο χώρο του συνταγματικού δικαίου και ειδικότερα των θεμελιωδών δικαιωμάτων, η έννοια του δημοσίου συμφέροντος παίζει βαρύνοντα ρόλο στη στάθμιση των δικαιωμάτων (π.χ. του δικαιώματος της ιδιοκτησίας με την προστασία του περιβάλλοντος, της προστασίας της υγείας με την οικονομική ελευθερία, της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης με τη μορφή της δημόσιας ωφέλειας κλπ).

-Ειδικότερα, η έννοια του δημοσίου συμφέροντος είναι κρίσιμη για την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, α) σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκει ο νομοθετικός περιορισμός των δικαιωμάτων και β) κατά την στάθμιση της βαρύτητας του περιορισμού με το επιδιωκόμενο δημόσιο συμφέρον.

Στην προκείμενη περίπτωση πώς εντοπίζεται η προστασία του δημοσίου συμφέροντος, από τους φορείς που υποτίθεται ότι το προσδιορίζουν για να το εξασφαλίσουν στην συνέχεια προς όφελος των (νομοταγών) πολιτών και εις βάρος των (παρανόμων) πολιτών;

γ) Αν δεχτούμε ότι δεν υπάρχουν οι συντεταγμένες των οροσήμων των τεμαχίων της επίμαχης περιοχής κι ότι ποτέ δεν προσδιορίστηκαν αλλά κι ούτε υπάρχει υποχρέωση καμιάς υπηρεσίας να τις προσδιορίσει ποτέ, σε περίπτωση που αμφισβητηθούν τα όρια ενός τεμαχίου ή πολύ περισσότερο

μιας κοινόχρηστης οδού, ποιος είναι υπεύθυνος για την αποκατάσταση των πραγμάτων στην δεύτερη περίπτωση; Στην πρώτη σαφώς ο πολίτης δια της προσφυγής του στη δικαιοσύνη, λόγω απλά και μόνο της προσβολής της κυριότητάς του επί συγκεκριμένης ιδιοκτησίας από τον οποιοδήποτε (πιθανότατα γείτονα). Στη δεύτερη περίπτωση; Στην αμφισβήτηση ορίων κοινόχρηστης έκτασης; Πάλι είναι υπεύθυνος ο πολίτης να προσφύγει στη δικαιοσύνη; Να αποκατασταθεί δηλ η νομιμότητα μόνο με προσφυγή του διοικουμένου στη δικαιοσύνη; Για ένα ζήτημα που αφορά κοινόχρηστη έκταση κυριότητας οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης δηλ κατά προέκταση δημοσίου;

δ) Τονίστηκε επιπλέον, ότι ακόμα και σε περίπτωση προσφυγής του ίδιου του πολίτη στη δικαιοσύνη λόγω προσβολής των δικαιωμάτων του, το πιθανότερο θα ταν να επιφυλαχθεί το δικαστήριο ως προς την οριστική κρίση του και να διαταχθεί μια πραγματογνωμοσύνη. Σ αυτήν την περίπτωση οι αρμόδιες υπηρεσίες τι στοιχεία θα χορηγούσαν στον ορισθέντα πραγματογνώμονα προκειμένου αυτός να συντάξει την σχετική έκθεσή του; Θα επικαλούνταν έλλειψη στοιχείων; Δηλ αδυναμία προσδιορισμού άρα και προστασίας του δημοσίου συμφέροντος; Μα κάτι τέτοιο θα μπορούσε κάλλιστα να χαρακτηριστεί πειθαρχικό παράπτωμα, για να μη μιλήσουμε καν και για αποχρώσεις ποινικές ευθύνες ακόμα, των αρμοδίων υπαλλήλων.

Εν κατακλείδι συστήθηκε εν ελλείψει στοιχείων συντεταγμένων και οροσήμων, ο προσδιορισμός τους έστω και κατά περίπτωση, όπως στην επίμαχη, αφού αμφισβητούνται όρια δημόσια γης, από την αρμόδια υπηρεσία του ΔΔράμας με την συνδρομή φυσικά και όλων των συναρμοδίων υπηρεσιών, αλλά και ιδιωτών ενδεχομένως τεχνικών (υπάρχουν ήδη τα απαραίτητα στοιχεία), προκειμένου να αποκατασταθεί άμεσα η νομιμότητα στην περιοχή, για να μην δημιουργείται η λανθασμένη πεποίθηση, είτε στους καταληψίες ότι μπορούν ν αυθαιρετούν χωρίς συνέπειες, είτε στους θιγόμενους ότι δεν λειτουργούν οι υπηρεσίες. Προτάθηκε η διοικητική αποβολή του φερόμενου ως καταληψία του δρόμου ανάμεσα στα επίμαχα

τεμάχια με στοιχεία βάσης αυτά που κατ επανάληψη χορήγησε το τμήμα τοπογραφίας της ΠΔ στον ΔΔράμας, κι αν θεωρεί ότι θίγεται για κάποιο λόγο ο καταληψίας, ας προσφύγει αυτός ενώπιον της δικαιοσύνης με όποιο ένδικο μέσο κρίνει σκόπιμο (αν το κρίνει) κατά της όποιας πράξης εις βάρος του.

Κρίθηκε σε κάθε περίπτωση επιβεβλημένη και άμεση η αποβολή του καταληψία εκ μέρους της υπηρεσίας, ως μόνης αρμοδίας προς τούτο, έστω και επί τη βάσει των στοιχείων, των όποιων, κατ επανάληψη έφερε σε γνώση της το τμήμα τοπογραφίας και εποικισμού της ΔΑγρ Οικ και Κτην της ΠΔ, ακόμα και με την συνδρομή όποιου μέσου θα έκρινε αυτή ότι θα διευκόλυνε τη δράση της.

### **Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών (1)**

Η καταγγέλουσα πλευρά με την καταγγελία-αναφορά της ισχυρίστηκε ότι εξαιτίας της πρόσφατης εφαρμογής του μέτρου της ελεγχόμενης στάθμευσης στην οδό Γ Παπανδρέου και δεδομένου ότι η μόνιμη κατοικία του καταγγέλοντος βρίσκεται σε παρακείμενη οδό, ήτοι στην Εμ Παππά (πεζόδρομος), αντιμετωπίζει ο ίδιος όπως και πλήθος άλλων κατοίκων, πρόβλημα στάθμευσης του οχήματός του. Παράλληλα ρωτήθηκε ποιες είναι οι προϋποθέσεις παροχής άδειας στάθμευσης σε οδούς ελεγχόμενης στάθμευσης αλλά και σε πεζοδρόμους, πως επηρεάζει η διεύθυνση της μόνιμης κατοικίας κάποιου ενδιαφερόμενου και αν μπορεί να γίνει αναλογική εφαρμογή παροχής άδειας στάθμευσης κατοίκου με μόνιμη κατοικία σε πεζόδρομο, σε παρακείμενη οδό ελεγχόμενης στάθμευσης.

Η αρμόδια υπηρεσία (Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας Δράμας) απαντώντας στο σχετικό έγγραφο του ΣΔΕ προς αυτήν, επεσήμανε τα εξής: Ο όρος ελεγχόμενη στάθμευση σημαίνει ότι η στάθμευση σε μια ορισμένη οδό διέπεται από συγκεκριμένους κανόνες λειτουργίας και ότι υπάρχει συστηματικός έλεγχος για την τήρησή τους, ενώ οι συνιστώσες ενός τέτοιου συστήματος, είναι η ορθότερη χωροθέτηση των θέσεων στάθμευσης, ο

προσδιορισμός ανάλογου τιμολογίου και ο τρόπος είσπραξης, καθώς και οι περιορισμοί στην διάρκεια της στάθμευσης. Ταυτόχρονα προσδιορίστηκαν τα οφέλη από την εφαρμογή ενός τέτοιου μέτρου (εναλλαγή χώρων, τόνωση εμπορίου, αύξηση εξυπηρετούμενων πολιτών, έσοδα για τον Δήμο, εξάλειψη ανεξέλεγκτης παράνομης στάθμευσης κοκ). Επιπλέον εξειδικεύτηκαν οι προϋποθέσεις χορήγησης άδειας στάθμευσης στους μόνιμους κατοίκους και μόνο για οδούς ελεγχόμενης στάθμευσης, αυστηρά και περιοριστικά προσδιορισμένες, αποκλειστικά και μόνο για κατοίκους που δηλώνουν ως μόνιμη κατοικία, οικία επί οδού εφαρμογής του μέτρου της ελεγχόμενης στάθμευσης, με καταβολή τέλους 12€ ετησίως, με χορήγηση σχετικού σήματος που αφορά μόνο ένα όχημα επιβατικό ή και επαγγελματικό μέχρι 3,5 τ, με την κύρια ως άνω οικία του όποιου αιτούντα να αποδεικνύεται από σειρά αποδεικτικών και νομιμοποιητικών εγγράφων, ήτοι έντυπο Ε1 ή μισθωτηρίου συμβολαίου, υπεύθυνη δήλωση μόνιμης κατοικίας του ενδιαφερόμενου αλλά και άδεια κυκλοφορίας του αντίστοιχου οχήματος (και πάντα για ένα και μόνο όχημα), ενώ σε περίπτωση αλλαγής κατοικίας εκτός οδού συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης, ο πολίτης πρέπει να επιστρέφει το ειδικό σήμα στην αρμόδια υπηρεσία.

Επίσης στην σχετική απάντηση της αρμόδιας υπηρεσίας επισημάνθηκε πως ένα τέτοιο μέτρο αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση όσο το δυνατόν περισσότερων κατοίκων και αφορά πάντα το κεντρικό οδικό δίκτυο των πόλεων, επιδιώκοντας την αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας, προσφέροντας ευκολία στην στάθμευση των οχημάτων, με ταυτόχρονη αποτροπή άσκοπων μετακινήσεων γι αυτά (πραγματοποίηση “κύκλων”) μέχρι την εξεύρεση χώρου στάθμευσης. Τονίστηκε δε, πως οι όποιες εξαιρέσεις προβλέπονται από τις σχετικές κανονιστικές αποφάσεις της διοίκησης σε σχέση με τις άδειες ελεύθερου παρκαρίσματος σε δρόμους ελεγχόμενης στάθμευσης, αφορά πολίτες των οποίων η μόνιμη κατοικία έχει είσοδο επί της οδού όπου εφαρμόζεται το σχετικό μέτρο και ΜΟΝΟ.

Από ένα πλήθος διατάξεως όπως αυτές με λεπτομέρεια εκτέθηκαν στην

οικεία διαμεσολάβηση, σε συνδυασμό και με την τοποθέτηση της αρμόδιας υπηρεσίας, σαφώς συνάγεται πως η δυνατότητα ελεύθερης στάθμευσης ενός οχήματος επί μιας οδού στην οποία ισχύει το Σύστημα Ελεγχόμενης Στάθμευσης, ρυθμίζεται από συγκεκριμένους κανόνες. Σχετική άδεια δυνατότητας ελεύθερης στάθμευσης δίνεται μόνο για ένα όχημα, ανά οικία με πρόσωπο-είσοδο στην οδό όπου εφαρμόζεται το ΣΕΣ, με συγκεκριμένο κόστος και για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Η στάθμευση δε σε πεζοδρόμους καταρχήν απαγορεύεται. Μπορεί να προβλεφθούν κάποιες εξαιρέσεις με βάση σχετικούς κανονισμούς αρμοδίως προσδιορισμένους και εγκεκριμένους, πλην όμως συνήθως για λόγους κοινής ωφέλειας ή εξυπηρέτησης επαγγελματικών αναγκών και ποτέ προσωπικών. Άλλωστε μια ενδεχόμενη αδειοδότηση ελεύθερου παρκαρίσματος σε πεζοδρόμους, που φυσικά αν γινόταν θα γινόταν για όλους τους κατοίκους των οποίων η κύρια είσοδος της μόνιμης κατοικίας τους βρισκόταν επί πεζοδρόμου κατ ανάλογη εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας αλλά και της χρηστής διοίκησης, θα καταστρατηγούσε την έννοια της πεζοδρόμησης μιας οδού, που δεν είναι άλλη από την απρόσκοπτη, ασφαλή και χωρίς εμπόδια διέλευση των πεζών και μόνο. Η διέλευση, πολύ δε περισσότερο η στάση ή η στάθμευση των οχημάτων σε μια τέτοια οδό, αφορά συγκεκριμένες κατηγορίες οχημάτων (επαγγελματικών, ή ιδιωτικών που διαθέτουν όμως χώρο στάθμευσης δικό τους).

Συμπερασματικά τονίστηκε πως :

- Η δυνατότητα ελεύθερης στάθμευσης, σε οδό εφαρμογής συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης, διέπεται από συγκεκριμένους κανόνες και περιορισμούς, στους οποίους και δεν εντάσσεται το αίτημα του αναφερόμενου πολίτη, βασικότερος των οποίων είναι, ότι δεν διαθέτει μόνιμη κατοικία με κύρια είσοδο στην επίμαχη οδό.
- Η δυνατότητα ελεύθερης στάθμευσης, σε οδό χαρακτηρισμένης ως πεζοδρόμου, δεν προβλέπεται από πουθενά. Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται ή που θα μπορούσαν να προβλεφθούν, σίγουρα δεν

αναφέρονται σε μόνιμες καταστάσεις, όπως η στάθμευση, αλλά αφορούν κυρίως διελεύσεις οχημάτων, ιδίως δημοσίας χρήσεως και ωφέλειας. Άρα ούτε και σ αυτήν την περίπτωση θα μπορούσε να τύχει ευδοκίμησης το αίτημα του αναφερομένου.

- Επίσης δε θα μπορούσε να γίνει και αναλογική χορήγηση άδειας ελεύθερης στάθμευσης σε κάτοικο που δεν διαθέτει οικία με είσοδο επί οδού όπου εφαρμόζεται το ΣΕΣ, έστω και από μόνο τον λόγο ότι διαθέτει οικία με είσοδο σε παρακείμενο πεζόδρομο στον οποίον και απαγορεύεται η στάθμευση ούτως ή άλλως, καθώς θα καταστρατηγούσε το συγκεκριμένο μέτρο, αναιρώντας το ουσιαστικά, αφού θα πρεπε να εφαρμοστεί για όλους τότε αναγκαστικά, περιορίζοντας υπέρμετρα τους διαθέσιμους χώρους (ελεγχόμενης) στάθμευσης στις συγκεκριμένες οδούς.

## **V. Ειδικές Προτάσεις 2017**

Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης, όταν διαπιστώνει σημαντικά προβλήματα κακοδιοίκησης, είναι αρμόδιος να διατυπώνει Ειδικές Προτάσεις για την βελτίωση της δράσης της δημοτικής αρχής και των σχέσεων της με το κοινό. Οι Ειδικές Προτάσεις υποβάλλονται προς τον κ. Δήμαρχο και κοινοποιούνται στον Γενικό Γραμματέα του Δήμου και στο Δημοτικό Συμβούλιο, ενώ αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του ΔΔ. Από τον Ιανουάριο του 2017 έως το τέλος του έτους, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης συνέταξε 2 Ειδικές Προτάσεις, οι οποίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Δήμου Δράμας. Ειδικότερα:

### **1) Θέμα: Το πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων**

Στην παρούσα πρόταση, εκτέθηκε αφενός το νομικό εκείνο πλαίσιο που σχετίζεται με τον τρόπο ελέγχου-περιορισμού και επιβολής κυρώσεων σε

περιπτώσεις αποκλείουσας συμπεριφοράς κατά την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων των υπαλλήλων, εφιστώντας την προσοχή δε από την άλλη σ αυτούς, σχετικά με την υπευθυνότητα που θα πρέπει κάθε φορά να επιδεικνύουν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους, προκειμένου να διέπεται πάντα η μεταξύ αυτών σχέση (διοίκησης διοικούμενου), από ευρυθυμία, μεθοδικότητα και αποτελεσματικότητα.

Σε κάθε περίπτωση, η παρούσα Ειδική Πρόταση δεν ήταν εξαντλητική, ούτε σκοπός της ήταν να λειτουργήσει “απειλητικά” απέναντι σε μια διοίκηση που κατά το μέγιστο βαθμό κινείται και δρα εντός των νομίμων πλαισίων. Πλήν όμως, υπάρχουν και περιπτώσεις όπου θα μπορούσαν κάλλιστα να ενεργοποιηθούν οι οικείες διατάξεις και να φέρουν τον “υπό δίωξη” υπάλληλο σε δυσμενή θέση αδικώντας τον ενδεχομένως, γεγονός που αν δεν συνέβη μέχρι σήμερα, δεν συνέβη καθαρά συμπτωματικά, είτε λόγω άγνοιας των πολιτών, είτε λόγω αδυναμίας τους να υποστηρίξουν (ηθικά - οικονομικά) τη σχετική διαδικασία.

**Νομικό πλαίσιο:** ν 3584/2007 Κώδικας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, ν 3528/2007 Υπαλληλικός Κώδικας, ν 4093/2012 Μεσοπρόθεσμο 2013-16, ν 4057/2012 Πειθαρχικό δίκαιο Υπαλληλικού Κώδικα-τροποποιήσεις, ν 3074/2002 Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, ν 3320/2005 Θέματα προσωπικού δημοσίου τομέα, ν 3613/2007 Ανεξ/τες Αρχές, Γεν. Επιθεωρητής, Σώμα Επιθ. Ελεγκτών Δημ. Διοίκ., αρ 235-263 Ποινικού Κώδικα: Εγκλήματα περί την υπηρεσία, ΠΔ 410/1988 Προσωπικό ιδιωτ.δικαίου Δημοσίου, ΟΤΑ, ΝΠΔΔ, ν. 4325/2015 Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης- Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας - Αποκατάσταση αδικιών, ΔΙΔΑΔ/Φ.58/341/οικ 10874 εγκ. του Υπου. Διοικ. Μεταρ. και Ηλεκτρ. Διακυ., ΔΙΔΑΔ/Φ.69/66/οικ 13632 εγκ. του Υπου. Εσωτ. και Διοικ. Ανασυ.

Αντικείμενο του πειθαρχικού δικαίου είναι ο έλεγχος της διοικητικής

δράσης εκ μέρους κάθε υπαλλήλου, ώστε η παραβίαση των κανόνων του ΔΔικαίου που ρυθμίζουν την εσωτερική λειτουργία της διοίκησης, να καταλήγουν στην τιμωρία των διοικητικών οργάνων, με την επιβολή μιας κύρωσης διοικητικού χαρακτήρα με ποινική χροιά.

Ο ν 4057/2012 πέρα από τις πολλές αλλαγές στο πειθαρχικό δικαιο των δημοσίων υπαλλήλων, ενέτεινε την άσκηση των πειθαρχικών διώξεων και παραπομπών στα πειθαρχικά συμβούλια. Προβλέφθηκε τα πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια να είναι τριμελή και να προεδρεύει δικαστικός. Στοχεύει δε στην ενιαία πειθαρχική αντιμετώπιση όλων των υπαλλήλων, κράτους, ΟΤΑ και ΝΠΔΔ. (Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Υπαλλήλων, Ν. Πανταζής 2015)

Στην συγκεκριμένη καταγραφή που εσωματώθηκε στην επίμαχη ειδική πρόταση, επιχειρήθηκε μια ενδεικτική αναφορά-παράθεση, των ν 3528/2007 και 3584/2007 και στην πειθαρχική διαδικασία εν γένει.

**Οι ν 3528/2007 και 3584/2007 υπό το πρίσμα των ν 4057/2012 και 4325/2015**

**Αρ 103....**Προπειθαρχικό στάδιο-Προστασία Υπηρεσίας και Δημοσίου συμφέροντος-Αυτοδίκαιη αργία (υποχρεωτική από τη διοίκηση χωρίς πράξη και χωρίς προηγούμενη ακρόαση-δέσμια αρμοδιότητα της διοίκησης): -Σε στέρηση της προσωπικής ελευθερίας του υπαλλήλου ή από ένταλμα ή από απόφαση, - Σε ποινή οριστικής παύσης του υπαλλήλου από πειθαρχικό συμβούλιο, - Ειδικά για εκπαιδευτικό όταν ασκηθεί εναντίον του δίωξη για έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας.

**Αρ 104.....**Δυνητική αργία (διακριτική ευχέρεια της διοίκησης και προηγούμενη ακρόαση του υπαλλήλου): Για λόγους δημοσίου συμφέροντος πχ αν ασκηθεί ποινική δίωξη για παράβαση καθήκοντος στον υπάλληλο, ή αν ασκηθεί πειθαρχική δίωξη που επισύρει και παύση, αν υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις για έκνομη διαχείριση του υπαλλήλου.....Αναστολή άσκησης καθηκόντων: χωρίς γνωμοδότηση πειθαρχικού συμβουλίου για λόγους

προστασίας του δημ συμφέροντος από μονοπρόσωπο όργανο διοίκησης όπου υπηρετεί ο υπάλληλος.....Προϋποθέσεις αργίας: λόγοι δημ συμφέροντος, υπηρεσιακοί λόγοι, ενώ εκτιμώνται ενδελεχώς η ύπαρξη και οι συνθήκες που έλαβε χώρα το περιστατικό.....Δημόσιο συμφέρον: να έχει ασκηθεί ποινική δίωξη (πχ για εκβίαση, απάτη, πλαστογραφία, δωροδοκία, παράβαση καθήκοντος, γενετ ελευθερία κτλ), σε παράβαση καθήκοντος κατόπιν παραπομπής, σε πειθαρχική δίωξη για παράπτωμα που επισύρει ποινή οριστικής παύσης, σε αποχρώσεις ενδείξεις για άτακτη διαχείριση

**Αρ 105.....Συνέπειες της αργίας**: αποχή από άσκηση καθήκοντων, αποδοχή 50% του μισθού είτε με τελεσίδικη απόφαση ή με απόφαση πειθαρχικού συμβουλίου. Υπάλληλος δε που απείχε από την εκτέλεση των καθήκοντων του δεν δικαιούται ούτε το 50% του μισθού του.

**Αρ 106.....Πειθαρχικό παράπτωμα**: νοείται σε περιπτώσεις παράνομης πράξης ή παράλειψης που καταταλογίζεται σε συγκεκριμένο υπάλληλο πχ με παραβίαση ωραρίου, με παράβαση εντολής, με μη εξυπηρέτηση πολίτη.

**Αρ 107.....Απαρίθμηση πειθαρχικών παραπτωμάτων**: - άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος και έλλειψη αφοσίωσης στην πατρίδα, - παράβαση υπαλληλικού καθήκοντος που προσδιορίζεται από συγκεκριμένες υποχρεώσεις, -παράβαση καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα, -απόκτηση παράνομου οικονομικού οφέλους, - αναξιοπρεπής συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας, - παραβίαση της αρχής της αμεροληψίας, - παραβίαση της αρχής της ισότητας, - παραβίαση της υποχρέωσης της εχεμύθειας, - απείθεια απλή ή σοβαρή, - αδικαιολόγητη αποχή από καθήκοντα, - ενασχόληση με νεότερες υποθεσεις (χρονικά) κι όχι με παλαιότερες, - άρνηση παροχής πληροφορησης σε πολίτη, - μη εξυπηρέτηση πολίτη, - χρησιμοποίηση πληροφοριών για ίδιον οφελος, - συμμετοχή σε δημοπρασία που διενεργεί η υπηρεσία που υπηρετεί ο υπάλληλος, - κακόβουλη άσκηση κριτικής σε προϊστάμενο, - άρνηση συνεργασίας σε έρευνα ή έλεγχο, - μεροληπτική σύνταξη έκθεσης αξιολόγησης, - άρνηση εκτέλεσης υπηρεσίας, - χρησιμοποίηση τρίτων για απόκτηση υπηρεσιακής εύνοιας, - σύναψη στενών

κοινωνικών σχέσεων με πρόσωπα, τις υποθέσεις των οποίων χειρίζεται ο υπάλληλος, - φθορά ή εγκατάλειψη πράγματος που ανηκει στην υπηρεσία, - παράλειψη από τα πειθαρχικά όργανα να ασκήσουν τον κατάλληλο πειθαρχικό έλεγχο, - άσκηση εργασίας με αμοιβή χωρίς άδεια της υπηρεσίας, - μη τήρηση ωραρίου εργασίας και παράλειψη ελέγχου του, - ατελής εκπλήρωση υπηρεσιακού καθήκοντος, - άρνηση συνεργασίας με ΚΕΠ, - κατάθεση, χρήση και διατήρηση σε υπηρεσιακό φάκελο υπαλλήλου, πλαστού ή νοθευμένου εγγράφου.....Υπαλληλικό καθήκον: προσδιορίζεται από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν στον υπάλληλο οι διατάξεις οι εγκυκλιοι, οι οδηγίες, αλλά και οι διαταγές και είναι σύμφυτο με την αρχή της νομιμότητας και δεν μπορεί να αντίκειται στο Σύνταγμα και τους νόμους, ενώ εκτελείται πλήρως εγκαίρως και επιμελώς.....Παράβαση καθήκοντος-περιπτώσεις : - ποινικό αδίκημα που αναφέρεται στα άρθρα του Ποινικού Κώδικα 235-263Α, ενώ απαιτείται παράβαση όχι του απλού υπαλληλικού καθήκοντος, αλλά αυτού που καθορίζεται και επιβάλλεται στον υπάλληλο από τους νόμους ή από διοικητικές πράξεις, να διαπράττεται με δόλο και να αποσκοπεί στην προσπόριση οφέλους στον ίδιο ή σε τρίτον, βλάπτοντας το κράτος με αναξιοπρεπή ή ανάρμοστη συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας. Ειδική περίπτωση αναξιοπρεπούς συμπεριφοράς είναι η μη υποβολή ή η υποβολή ανακριβούς δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, - η παράβαση της αρχής της αμεροληψίας , - η παράβαση της αρχής της ισότητας και των ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα απασχόλησης, - η παράβαση της υπηρεσιακής εχεμύθειας, - η σοβαρή απείθεια (άρνηση εκτέλεσης εντολής), - η αδικαιολόγητη αποχή από εκτέλεση καθηκόντων, - η διεκπεραίωση νεότερων υποθέσεων και ο παραγκονισμός παλαιότερων, - η άρνηση παροχής πληροφοριών σε πολίτες και αρχές, - η αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτηση πολιτών, - η χρησιμοποίηση υπηρεσιακών πληροφοριών για εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων, - η μη προσέλευση για ιατρικές εξετάσεις, - η κακόβουλη κριτική της προϊστάμενης αρχής, - η άρνηση σύμπραξης με επιθεωρητές ή ανεξάρτητες αρχές, - η σύνταξη μεροληπτικής

έκθεσης αξιολόγησης, - η άρνηση εκτέλεσης της υπηρεσίας, - η χρησιμοποίηση τρίτων για την απόκτηση υπηρεσιακής εύνοιας, - η σύναψη στενών σχέσεων με πρόσωπα με αφορμή τον χειρισμό υποθέσεων τους, - η φθορά χρήσης πράγματος ανήκοντος στην υπηρεσία, - η παράλειψη πειθαρχικού οργάνου να επιβάλλει τιμωρία, - η άσκηση εργασίας με αμοιβή χωρίς άδεια της υπηρεσίας, - η απλή απείθεια, - η μη τήρηση του ωραρίου, - η ατελής εκπλήρωση του υπηρεσιακού καθήκοντος, - η άρνηση συνεργασίας με τα ΚΕΠ.

**Αρ 108.....**Εφαρμογή αρχών και κανόνων του ποινικού δικαίου: (υφίστανται κι εδώ όπως και στο γενικό ποινικό δικαιο): - λόγοι αποκλεισμού της υπαιτιότητας και της ικανότητας προς καταλογισμό μιας πράξης, - ελεφρυντικές ή επιβαρυντικές περιπτώσεις επιμέτρησης ποινών, - έμπρακτη μετάνοια, - δικαίωμα σιγής του πειθαρχικώς διωκόμενου υπαλλήλου, - πραγματική και νομική πλάνη, - τεκμήριο αθωότητας, - προστασία δικαιολογημένων συμφερόντων του πειθαρχικώς διωκόμενου.

**Αρ 109.....:** Πειθαρχικές ποινές (εξαντλητική-περιοριστική απαρίθμηση με κλιμακώσεις) : - έγγραφη επίπληξη, - πρόστιμο και μη καταβολή αποδοχών, έως 12 μηνών, - στέρηση του δικαιώματος προαγωγής, - στέρηση δικαιώματος σε διαδικασία συμμετοχής σε επιλογή προϊσταμένου, - αφαίρεση άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου, - υποβιβασμός βαθμών, - προσωρινή παύση από 3 ως 12 μήνες, - οριστική παύση σε 7 περιπτώσεις: 1) συμμετοχή σε δημοπρασία που διενεργεί επιτροπή μέλος της οποίας είναι ο υπάλληλος, 2) μη προσέλευση σε έλεγχο υγειονομικής επιτροπής, 3) σοβαρή απείθεια, 4) παράβαση υποχρέωσης εχεμύθειας και αποχή από καθήκοντα, 5) αναξιοπρεπής διαγωγή, 6) προσπώριση οικονομικού οφέλους στον ίδιο ή σε τρίτον, 7) μη αναγνώριση Συντάγματος, πατρίδας, κράτους, Δημοκρατίας κτλ, - επιβολή διοικητικής κύρωσης 3.000-30.000€ (απόκτηση οικονομικού οφέλους) και 10.000-100.000€ (αναξιοπρεπής συμπεριφορά), - υποχρεωτικά τουλάχιστον υποβιβσμός σε μη αναγνώριση του Συντάγματος, παράβαση καθήκοντος κατα τον ΠΚ, οικονομικό όφελος προσωπικό ή σε τρίτον και σε

σοβαρή απείθεια, - υποχρεωτικά τουλάχιστον υποβιβσμός σε αδικαιολόγητη αποχή από καθήκοντα, - επιβολή τουλάχιστον προστήμου σε χρησιμοποίηση πληροφοριών για εξυπηρέτηση ιδίου συμφεροντος, σε σύνταξη μεροληπτικής έκθεσης, σε άρνηση προσέλευσης για εξετάσεις υγείας, σε χρησιμοποίηση τρίτου προσώπου προς επίτευξη υπηρεσιακής ευνοιας, σε παράλειψη από πειθαρχικά όργανα να επιβάλλουν ποινές, σε συμμετοχή σε δημοπρασία που διενεργεί η υπηρεσία άμεσα ή έμμεσα, σε σύναψη κοινωνικών σχέσεων με πρόσωπα τις υποθέσεις των οποίων χειρίζεται και σε άρνηση συνεργασίας με επιθεωρητές για ελέγχους.

**Αρ 110.....:**Δίωξη πειθαρχικών παραπτωμάτων: διακριτική ευχέρεια στην επιβολή της έγγραφης επίπληξης, - όχι άλλη δίωξη για το αυτό πειθαρχικό παράπτωμα, - δυνατότητα τιμωρίας υπαλλήλου και για πράξη σε άλλη υπηρεσία (εκτός παραγραφής), - σε μη άσκηση δίωξης κατατίθεται έκθεση στο μητρώο του υπαλλήλου, - η βαθμολογική εξέλιξη δεν αίρει το πειθαρχικό κολάσιμο παράπτωμα, - η παροχή πληροφοριών για δίωξη ποινικού αδικήματος δεν αποτελεί λόγο πειθαρχικής δίωξης

**Αρ 112.....:**Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων:

--- 5 ετής η γενική παραγραφή,

--- 7ετής σε, άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος, σοβαρή απείθεια, κάθε παράβαση καθήκοντος που επιβάλλεται από το Σ και τους νόμους, απόκτηση οικονομικού οφέλους, παράβαση καθήκοντος από τον ποινικό Κώδικα, αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση καθηκόντων.

--- 10 ετής σε, άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος, σοβαρή απείθεια, κάθε παράβαση καθήκοντος που επιβάλλεται από το Σ και τους νόμους, απόκτηση οικονομικού οφέλους, παράβαση καθήκοντος από τον ποινικό Κώδικα, αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση καθηκόντων.

Εδώ πρέπει να τονιστεί πως αν το πειθαρχικό παράπτωμα είναι και ποινικό αδίκημα, δεν παραγράφεται αυτό, πριν παραγραφεί το ποινικό αδίκημα.

**Αρ 114.....: Σχέση πειθαρχικής διαδικασίας με ποινική δίκη:** -

Ανεξαρτησία και αυτοτέλεια, - μη αναστολή πειθαρχικής διαδικασίας, - σε καμία περίπτωση αναστολή πειθαρχικής διαδικασίας αν το παράπτωμα δημιούργησε σκάνδαλο, - δέσμευση πειθαρχικού οργάνου από αμετάκλητη απόφαση δικαστηρίου, - επανάληψη πειθαρχικής διαδικασίας όταν, α) μετά από αθώωση σε πειθαρχικό επίπεδο, καταδικαστεί σε ποινικό επίπεδο ο υπάλληλος και β) μετά από καταδίκη σε πειθαρχικό επίπεδο, αθωωθεί σε ποινικό επίπεδο.

Ο Εισαγγελέας ενημερώνει σε κάθε περίπτωση την προϊστάμενη αρχή του υπαλλήλου σε περίπτωση ποινικής δίωξής του. Επίσης η διεύθυνση του όποιου σωφρονιστικού καταστήματος, ενημερώνει την προϊστάμενη αρχή του υπαλλήλου σε περίπτωση εγκλεισμού του τελευταίου σ αυτό

**Αρ 116.....: Πειθαρχικά όργανα:** - Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι, - το ΔΣ του όποιου ΝΠΔΔ, - το πειθαρχικό συμβούλιο του όποιου φορέα (υπηρεσιακό συμβούλιο), - το πειθαρχικό συμβούλιο του Υπουργ. Διοικη. Μεταρ. και Ηλεκτρο. Διακυβέρνησης, - το β βάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο, ο γενικός επιθ. δημόσιας διοίκησης, -το Διοικητικό Εφετείο, το ΣΤΕ.

**Αρ 122.....: Άσκηση πειθαρχικής δίωξης:** Με κλήση του υπαλλήλου σε απολογία ή με παραπομπή του στο πειθαρχικό συμβούλιο

**Αρ 125.....: Προκαταρκτική εξέταση:** Η άτυπη συλλογή και καταγραφή στοιχείων για να διαπιστωθεί η τέλεση παραπτώματος. Διενεργείται από τον προϊστάμενο του υπαλλήλου. Αν ο προϊστάμενος κρίνει ότι διαπράχθηκε πειθαρχικό παράπτωμα που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης, διατάζει ΕΔΕ.

**Αρ 126.....: ΕΔΕ:** Διενεργείται σε σοβαρές υπόνοιες ότι διαπράχθηκε πειθαρχικό παράπτωμα. Αποσκοπεί στη συλλογή στοιχείων, για την διαπίστωση της τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος και τα πρόσωπα που ευθύνονται. Δεν είναι πειθαρχική δίωξη και δεν συνιστά έναρξή της. Γίνεται από τον πειθαρχικώς προϊστάμενο. Περαιτώνεται σε δυο μήνες ενώ δύναται να παραταθεί για έναν ακόμη. Αν η ΕΔΕ στρέφεται κατά προϊσταμένου, την διενεργεί άλλος προϊστάμενος. Αν ολοκληρωθεί με επιτυχία, ο πειθαρχικώς

προϊστάμενος ασκεί πειθαρχική δίωξη.

**Αρ 127.....:** Πειθαρχική ανάκριση: Διεξάγεται ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου όταν είναι αναγκαίο. Διενεργείται από ομοιόβαθμο υπάλληλο και είναι μυστική. Πρέπει να περατώνεται σε ένα μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης στον υπάλληλο.

**Αρ 128.....:** Ανακριτικές πράξεις : Αυτοψία, εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμοσύνη, εξέταση διωκόμενου, αλλά ποτέ είσοδος στο απόρρητο της υπηρεσίας

**Αρ 133.....:** Ενέργειες μετά την ανάκριση : Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου ορίζει εισηγητή που θα θέσει-παρουσιάσει το θέμα στο συμβούλιο, μόλις ωριμάσει η υπόθεση εισάγεται στο συμβούλιο για να προχωρήσουν σε κλήση σε απολογία του υπαλλήλου.

**Αρ 134.....:** Κλήση σε απολογία: Προϋπόθεση για να επιβληθεί ποινή, ενώ τάσσεται προθεσμία στον διωκόμενο υπάλληλο 2-3 ημερών, αφού βέβαια ενημερωθεί. Μετά την κλήση και την κατάθεση-απολογία, η υπόθεση περατώνεται με την έκδοση απόφασης.

**Αρ 140.....:** Πειθαρχική απόφαση: Διατυπώνεται εγγράφως και περιέχει τον τόπο και τον χρόνο έκδοσης, τα στοιχεία των οργάνων του συμβουλίου αλλά και του διωκόμενου υπαλλήλου, το περιστατικό, την απολογία, την αιτιολογία της καταδίκης ή της απαλλαγής του υπαλλήλου, την άποψη της μειοψηφίας (αν υπάρχει), ενώ δεν ανακαλείται.

**Αρ 141.....:** Ένσταση: Προσβάλλονται μ αυτήν οι αποφάσεις του πειθαρχικώς προϊσταμένου ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου, όπως και οι αποφάσεις των α βαθμίων πειθαρχικών συμβουλίων ενώπιον των β βαθμίων. Ασκείται ή απ τον υπάλληλο ή απ τον πειθαρχικώς προϊστάμενο του υπαλλήλου ή απ τον υπουργό ή απ τον γεν. επιθ. δημ. Διοίκησης και μέσα σε 20 μέρες από την κοινοποίηση της απόφασης στο όργανο που δικαιούται να την ασκήσει. Τα α βαθμια πειθαρχικά συμβούλια και τα β βαθμια πειθαρχικά συμβούλια όταν κρίνουν μετά από ένσταση του υπαλλήλου δεν μπορούν να χειροτερέψουν τη θέση του. Όταν δε κρίνουν ένσταση της διοίκησης δεν

μπορούν να επιβάλλουν ελαφρότερη ποινή. Επίσης δύνανται να αναστείλουν την εκτέλεση της απόφασης.

**Αρ 142.....:** Προσφυγή: Ασκείται ενώπιον, είτε του ΣΤΕ από τους υπαλλήλους κατά των αποφάσεων των β βάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων, είτε του Διοικητικού Εφετείου από τους υπαλλήλους κατά των αποφάσεων των υπουργών ή άλλων διοικητών, αλλά και κατά αποφάσεων α βάθμιων ή β βάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων, ανάλογα με το εύρος της επιβαλλόμενης ποινής. Επίσης ασκείται ενώπιον του ΣΤΕ απο τον γεν επιθ δημ διοικησης κατά των αποφάσεων των β βάθμιων πειθ συμβ. Η σχετική προθεσμία δεν αναστέλλει την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης. Αν προσφύγει ο υπάλληλος δεν μπορεί να χειροτερεύσει η θέση του ούτε από το ΣΤΕ ούτε από το Διοικητικό Εφετείο.

**Αρ 146Α.....:** Β βάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο: Λειτουργεί σε τρία τμήματα και αποτελείται από α) έναν αντιπρόεδρο του ΝΣΚ ως πρόεδρο, β) έξι νομικούς συμβούλους του κράτους, γ) δυο εν ενεργεία προϊσταμένους γεν διευθύνσεων του υπουργ Διοικη Μεταρ και Ηλεκτ Διακυβερνησης, δ) τον προϊστάμενο της γεν διευθ αρμόδιας για το προσωπικό του υπουργείου στο οποίο υπάγεται η υπηρεσία που υπηρετεί ο διωκόμενος υπάλληλος, ε) δυο προϊστάμενους γεν διευθ δήμων από τις περιφ ενότητες Αττικής, στ) δυο εκπροσώπους της ΑΔΕΔΥ μόνιμους υπαλλήλους υπηρεσιών, ζ) δυο εκπροσώπους της ΠΟΕΟΤΑ δημ υπάλληλοι δήμων. Λειτουργεί και ως πειθαρχικό των ανωτάτων υπαλλήλων του δημοσίου και των ΝΠΔΔ κρίνοντας σε α και β βαθμό. Η παράσταση του υπαλλήλου σ αυτό γίνεται ή αυτοπροσώπως ή με δικηγόρο ή μόνο με δικηγόρο. Κατά την ψηφοφορία σ αυτά δεν επιτρέπεται αποχή ούτε λευκή ψήφος. Επίσης τα α βάρθια πειθαρχικά συμβούλια ενημερώνουν σε τακτά διαστήματα τα β βάρθια για τις υποθέσεις που χειρίζονται.

**Αρ 146Β.....:** Α βάρθιο πειθαρχικό συμβούλιο: Είναι πενταμελές και αποτελείται από τον πρόεδρο που είναι πρόεδρος ή του ΕΣ ή Εφέτης ή Πρόεδρος Πρωτοδικών, από έναν πάρεδρο του ΝΣΚ, από έναν μόνιμο

υπάλληλο και προϊστάμενο διεύθυνσης υπουργείου και δυο αιρετούς εκπροσώπους, μέλη του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου στο οποίο υπάγεται ο διωκόμενος υπάλληλος

Εν κατακλείδει λοιπόν θα λέγαμε πως:

Καθορίστηκε εκ νέου το θεσμικό πλαίσιο σχετικά με τη θέση σε αυτοδίκαιη και δυνητική αργία και την αναστολή άσκησης καθηκόντων καθώς και τις συνέπειες της αργίας, με στόχο τον εξορθολογισμό των οικείων διατάξεων και την τήρηση της συνταγματικής τάξης.

Αντικαταστάθηκαν τα άρθρα περί αυτοδίκαιης αργίας και περιορίστηκαν οι περιπτώσεις για τις οποίες οι υπάλληλοι τίθενται αυτοδίκαια σε αργία.

Συγκεκριμένα τίθεται αυτοδίκαια σε αργία: α) ο υπάλληλος ο οποίος στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από ένταλμα προσωρινής κράτησης ή δικαστική απόφαση, έστω και αν απολύθηκε με εγγύηση, β) ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η ποινή της οριστικής παύσης. Η αργία αρχίζει από την κοινοποίηση της πειθαρχικής απόφασης και λήγει την τελευταία ημέρα της προθεσμίας άσκησης προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή την ημέρα που δημοσιεύθηκε η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφόσον έχει ασκηθεί προσφυγή και γ) ο εκπαιδευτικός ή υπάλληλος που υπηρετεί σε σχολείο, σε βάρος του οποίου ασκήθηκε ποινική δίωξη για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή για οποιοδήποτε έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία. Η διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία ή επανόδου εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο.

Επίσης αντικαταστάθηκαν τα άρθρα περί δυνητικής αργίας. Συγκεκριμένα: αν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος μπορεί να τίθεται σε αργία ο υπάλληλος, κατά του οποίου: α) έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για αδίκημα το οποίο μπορεί να επισύρει την έκπτωση από την υπηρεσία. Ειδικά, προκειμένου για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος ο υπάλληλος μπορεί να τίθεται σε αργία εφόσον έχει παραπεμφθεί στο ακροατήριο για το αδίκημα

αυτό, β) έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη για παράπτωμα, το οποίο μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης ή γ) υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις για έκνομη διαχείριση, οι οποίες στηρίζονται σε έκθεση της προϊσταμένης αρχής ή αρμόδιου επιθεωρητή.

Όσον αφορά στο μέτρο της αναστολής άσκησης των καθηκόντων, αυτό μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος με πράξη του ανώτατου μονοπρόσωπου οργάνου διοίκησης του φορέα όπου υπηρετεί. Με την ίδια απόφαση η υπόθεση παραπέμπεται στο οικείο πειθαρχικό συμβούλιο το οποίο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες συνέρχεται και γνωμοδοτεί για τη θέση του υπαλλήλου σε αργία. Η αναστολή άσκησης των καθηκόντων αίρεται αυτοδικαίως, εάν το πειθαρχικό συμβούλιο δεν γνωμοδοτήσει για τη θέση σε αργία εντός της ανωτέρω προθεσμίας. Μετά την πάροδο έτους από τη θέση σε αργία, το πειθαρχικό συμβούλιο υποχρεούται να γνωμοδοτήσει για τη συνέχιση ή μη της αργίας, άλλως η αργία αίρεται. Σε κάθε περίπτωση, η αργία αίρεται αυτοδικαίως μετά την πάροδο διετίας από την έκδοση της απόφασης θέσεως του υπαλλήλου σε αργία. Η αργία αρχίζει από την κοινοποίηση στον υπάλληλο της σχετικής πράξης. Ο υπάλληλος επανέρχεται στα καθήκοντά του από την κοινοποίηση της πράξης επαναφοράς ή αυτοδίκαια από την τελεσιδικία της ποινικής απόφασης που δεν συνεπάγεται έκπτωση ή της πειθαρχικής απόφασης, η οποία δεν επιβάλλει την ποινή της οριστικής παύσης ή από τη συμπλήρωση της διετίας από τη θέση σε δυνητική αργία.

Αντικαταστάθηκαν και οι διατάξεις περί των συνεπειών της θέσης σε αργία και ορίζεται ότι ο υπάλληλος που τελεί σε καθεστώς αργίας λαμβάνει το ήμισυ των αποδοχών του με εξαίρεση την περίπτωση που στον υπάλληλο έχει επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων, κατά την οποία δεν καταβάλλονται αποδοχές αργίας. Οι παρακρατηθείσες αποδοχές επιστρέφονται εάν ο υπάλληλος απαλλαγεί από κάθε πειθαρχική ευθύνη ή αποδειχθεί αβάσιμη η υπόνοια για άτακτη διαχείριση. Δυνητική είναι η

επιστροφή του συνόλου ή μέρους των αποδοχών που παρακρατήθηκαν, μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, στην περίπτωση απαλλαγής του υπαλλήλου με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή επιβολής πειθαρχικής ποινής κατώτερης της οριστικής παύσης. Οι περιορισμοί και τα ασυμβίβαστα των δημοσίων υπαλλήλων ισχύουν και για τους υπαλλήλους που τελούν σε κατάσταση αργίας.

Ακόμα, προβλέφθηκε πλέον η επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης μόνο στα περιοριστικώς αναφερόμενα σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα, καταργώντας τη δυνατότητα, επιβολής της εν λόγω βαρύτατης ποινής για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα. Συγκεκριμένα η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί αποκλειστικά και μόνο για τα παραπτώματα: της παράβασης του άρθρου 107 παρ.1 (α) του ν. 3528/2007 (πράξεις με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψη αφοσίωσης στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία), της παράβασης καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς νόμους, της απόκτησης οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών, της χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπούς ή ανάξιας για υπάλληλο διαγωγής εντός ή εκτός υπηρεσίας, της παράβασης της υποχρέωσης εχεμύθειας, της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων πάνω από είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή πάνω από τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός (1) έτους ή πάνω από πενήντα (50) εντός μιας τριετίας, της εξαιρετικώς σοβαρής απείθειας, της άμεσης ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχής σε δημοπρασία την οποία διενεργεί επιτροπή μέλος της οποίας είναι ο υπάλληλος ή όταν η επιτροπή αυτή υπάγεται στην αρχή στην οποία ο υπάλληλος υπηρετεί, της εμμονής σε άρνηση προσέλευσης για εξέταση από υγειονομική επιτροπή. Επίσης η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο για οποιοδήποτε παράπτωμα αν κατά την προηγούμενη της διάπραξής του διετία του είχαν επιβληθεί τρεις (3) τουλάχιστον πειθαρχικές ποινές ανώτερες του προστίμου

αποδοχών ενός (1) μηνός ή κατά το προηγούμενο της διάπραξής του έτος είχε τιμωρηθεί για το ίδιο αδίκημα με ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός.

Επίσης τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 146B του ν. 3528/2007 όπως ισχύουν και επανακαθορίστηκε η σύνθεση των πειθαρχικών συμβουλίων με την προσθήκη νέων μελών σε αυτά, προς ενίσχυση της αντιπροσωπευτικότητας των υπαλλήλων στις διαδικασίες ενώπιόν τους. Τα πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια καθίστανται πενταμελή με προσθήκη, ως μελών τους, αιρετών εκπροσώπων των υπαλλήλων, με τους αναπληρωτές τους. Συγκεκριμένα προστίθενται στη σύνθεση των πειθαρχικών συμβουλίων δύο (2) αιρετοί εκπρόσωποι με τους αναπληρωτές τους οι οποίοι είναι μέλη του Πενταμελούς Υπηρεσιακού Συμβουλίου στο οποίο υπάγεται ο διωκόμενος υπάλληλος.

**2) Θέματα:** Ο ρόλος της επιτροπής συμβιβαστικής επίλυσης φορολογικών διαφορών και αμφισβητήσεων, η δεσμευτικότητα των αποφάσεών της, επικύρωση των ανωτέρω αποφάσεων από το ΔΣ και έλεγχος νομιμότητας της απόφασης των ΔΣ από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση (ειδικότερα αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού επιβολής και καταλογισμού των δημοτικών τελών προς 5 ή 0,5 % ανάλογα με το είδος της ασκούμενης εν τοις πράγμασι όμως δραστηριότητας κι όχι με βάση τον τρόπο σύνταξης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός Κ.Υ.Ε.)

**Σχετικές διατάξεις:** αρ 1 παρ 1β του ν 339/1976, αρ 6,32 του ν 1080/1980, αρ 27 παρ 10 του ν 2130/1993, αρ 20,23 παρ 2 του ν 3756/2009, αρ 20 παρ 3 του ν 2539/1997, αρ 54 παρ 1 του ν 1416/1984, α. ν. 2520/1940, ΥΔ Υ1γ/ΓΠ/96967/2012, Εγκύκλιος ΥπΕσ 31/1998 “Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του αρ 20 του ν 2539/1997”

Με αφορμή τον έλεγχο και την κρίση επί υποθέσεων ενώπιον της

επιτροπής συμβιβαστικής επίλυσης φορολογικών διαφορών και αμφισβητήσεων που λειτουργεί κατά νόμον στο ΔΔράμας, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει εκ νέου αναφορά και στη λειτουργία αυτών αλλά και στον τρόπο αντιμετώπισης των αποφάσεών τους από ανώτερα ιεραρχικά όργανα, κατά τον ασκούμενο κατά νόμο έλεγχο επ αυτών, πάντα επ αφορμή στην ορθή ή όχι εκτίμηση αυτών σε συγκεκριμένο θέμα, που στο παρελθόν αναλύθηκε υπέρ το δέον.

Με κάθε προσφυγή του λοιπόν ο πολίτης ενώπιον της διοικητικής δικαιοσύνης δικαιούται να ζητά και την επίλυση δια συμβιβασμού της μεταξύ αυτού και του Δήμου διαφοράς. Η επιτροπή με την σειρά της εξετάζει την ύπαρξη δικογράφου και την κατάθεση αυτού, με την ρητή αναφορά στο αίτημα διοικητικής επίλυσης της διαφοράς. Σε θέματα ειδικότερα σύνταξης βεβαιωτικού καταλόγου για επιχειρήσεις, αναφερόμενα στην επιβολή δημοτικού τέλους επί ποσοστού 5 ή 0,5% επί των ακαθαρίστων εσόδων τους με επιβολή του αντίστοιχου προστίμου, η επιτροπή αν διαπιστώσει λόγους μείωσης ή διαγραφής του ποσού, συντάσσει πρακτικό εντός 20 ημε. Αν η επιτροπή αντίθετα δεν διαπιστώσει λόγους διαγραφής του βεβαιωθέντος ποσού, η μείωση του προστίμου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το 50% του ήδη βεβαιωθέντος προστίμου.

Ο νόμος ειδικότερα 1080/1980 προβλέπει ότι σε κάθε δήμο ή κοινότητα, συνιστάται επιτροπή συμβιβαστικής επιλύσεως των φορολογικών διαφορών και αμφισβητήσεων για τη **βεβαίωση ή αναγνώριση φορολογικής απαλλαγής ή μειώσεως οποιουδήποτε αυτοτελούς φόρου, τέλους, δικαιώματος, εισφοράς, αντιτίμου προσωπικής εργασίας και προστίμου μεταξύ δήμου ή κοινότητας ή συνδέσμου δήμων και κοινοτήτων και φορολογουμένων**. Σε δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους μπορεί να συνιστώνται περισσότερες από μία επιτροπές. Η επιτροπή συγκροτείται τον Ιανουάριο κάθε χρόνου: α) Σε δήμους με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου και αποτελείται από δύο δημοτικούς συμβούλους και από ένα φορολογούμενο δημότη. Ο φορολογούμενος

δημότης επιλέγεται με τον αναπληρωτή του από το δημοτικό συμβούλιο από τον κατάλογο των φορολογουμένων. Ο πρόεδρος της επιτροπής με τον αναπληρωτή του ορίζεται με την απόφαση συγκρότησης της επιτροπής. Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί δημοτικός ή κοινοτικός υπάλληλος που ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την ίδια απόφαση. Η επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα όλα τα μέλη της και ο γραμματέας ή οι αναπληρωτές τους. Ο δημότης που παραπονείται κατά φόρου τέλους ή προστίμου, καταθέτει προσφυγή στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο, με την επισημείωση στο δικόγραφο του αιτήματος για συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, ενώπιον της παραπάνω επιτροπής. Η προσφυγή λοιπόν κοινοποιείται στην αρμόδια επιτροπή συμβιβαστικής επίλυσης φορολογικών διαφορών και αμφισβητήσεων, με επιμέλεια του αιτούντος και η οποία οφείλει πριν τη συζήτηση κάθε υπόθεσης να διαπιστώνει επί ποινή απαραδέκτου τη σωρευτική πλήρωση των κατωτέρω προϋποθέσεων:

Την ύπαρξη δικογράφου, το οποίο απευθύνεται σε δικαστική αρχή.

Την κατάθεση του δικογράφου στη γραμματεία της κύριας έδρας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται, πιστοποιούμενης αυτής με τη σχετική πράξη κατάθεσης.

Επί του αυτού δικογράφου να εμπεριέχεται ρητά το αίτημα του ενδιαφερόμενου για διοικητική επίλυση της διαφοράς με τον οικείο δήμο, στο πλαίσιο της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 1080/80.

**Έτσι λοιπόν οι αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες οφείλουν στις καταλογιστικές πράξεις φόρων και τελών να ενημερώνουν πλέον τους ενδιαφερόμενους:**

- για την **δυνατότητα** ασκήσεως του ενδίκου βοηθήματος της προσφυγής κατά της εγγραφής του σε βεβαιωτικό κατάλογο.
- για τη **δυνατότητά** του να υποβάλλει **με το ίδιο δικόγραφο** της προσφυγής, παράλληλο αίτημα για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, στο πλαίσιο της πρόβλεψης της παρ. 3 του άρθρου 32, του ν.

1080/80 και

- για την υποχρέωσή του, εφόσον ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, να προβεί στην επίδοση στον οικείο δήμο επικυρωμένου αντιγράφου αυτής, μέσα σε προθεσμία είκοσι (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκησή της, ανεξαρτήτως εάν στο δικόγραφο εμπεριέχεται αίτημα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς με το δήμο (άρθρο 126 παρ. 1 ν. 2717/99, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 του ν. 3900/10). (Εγκύκλιος οικ 18812/14.4.2011 Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης).

Η επιτροπή υποχρεούται εντός δεκαήμερης προθεσμίας από της παραλαβής του δικογράφου της προσφυγής, να ορίσει ημερομηνία συζήτησης και να καλέσει τον προσφεύγοντα ή τον αντίκλητό του τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν την οριζόμενη για τη συζήτηση της υποθέσεως. Η επιτροπή αν διαπιστώσει ότι συντρέχουν λόγοι μείωσης ή διαγραφής του βεβαιωθέντος ποσού, συντάσσει πρακτικό εντός είκοσι ημερών από τη συζήτηση της υποθέσεως, που υπογράφεται και από τον προσφεύγοντα ή από τον αντίκλητο αυτού. Εάν η επιτροπή διαπιστώσει ότι δεν συντρέχουν λόγοι διαγραφής του βεβαιωθέντος ποσού ή πρόκειται για πρόστιμο αυτοτελώς επιβληθέντος, η μείωση τον προστίμου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη ποσοστού 50% αυτού. Το πρακτικό διαβιβάζεται στο δημοτικό συμβούλιο και το οποίο αποφασίζει περί αποδοχής ή μη της προτάσεως της επιτροπής. Με την αποδοχή της προτάσεως της επιτροπής, αποφάσεως του δημοτικού συμβουλίου και μετά τον κατά νόμο έλεγχο αυτής, περατώνεται ο συμβιβασμός και η προσφυγή που έχει ήδη ασκηθεί καθίσταται άνευ αντικειμένου. Αντίθετα αν δεν επιτευχθεί ο συμβιβασμός η υπηρεσία του δήμου διαβιβάζει άμεσα την προσφυγή στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο για τη συνέχιση της εκδίκασης

Σε μια συγκεκριμένη περίπτωση που αποτέλεσε και την αφορμή

διατύπωσης της επίμαχης ειδικής πρότασης, κρίθηκε από την επιτροπή ότι επιχείρηση λειτουργούσε ως εστιατόριο χωρίς την παρακολούθηση καλλιτεχνικού-μουσικού προγράμματος. Σε οποιαδήποτε παρουσία καλλιτεχνών συντάσσονταν ιδιωτικά συμφωνητικά και εκδίδονταν τα ανάλογα φορολογικά στοιχεία. Συμπερασματικά κρίθηκε ότι κυρίαρχο στοιχείο λειτουργίας της επίμαχης επιχείρησης ΔΕΝ αποτελεί η παρακολούθηση καλλιτεχνικού προγράμματος. Τονίστηκε πως το είδος της ασκούμενης δραστηριότητας πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση (αν πρόκειται δηλ για εστιατόριο ή κέντρο διασκέδασης), ενώ στην υπό κρίση περίπτωση η επίμαχη επιχείρηση με βάση και όλα τα προσκομιζόμενα κι επικαλούμενα απο αυτήν δικαιολογητικά λειτουργούσε και λειτουργεί κυρίως ως εστιατόριο. Η επιτροπή έκρινε πως εσφαλμένα βεβαιώθηκαν τα δημοτικά τέλη, άρα πρέπει να γίνει και διαχωρισμός τους, επί των ακαθαρίστων δηλ εσόδων αυτής, ήτοι σ αυτά που προέρχονται από την λειτουργία της επιχείρησης ως εστιατόριο και σ αυτά που αποκομίζει από την δραστηριότητά της ως κέντρο διασκέδασης και στην συνέχεια να επαναυπολογιστούν τα επίμαχα δημοτικά τέλη σε ορθή βάση. Η συγκεκριμένη απόφαση της επιτροπής έγινε δεκτή και από το ΔΣ που επικύρωσε την απόφασή της, ενώ η απόφαση του ΔΣ τέθηκε σε έλεγχο νομιμότητας από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Η αποκεντρωμένη διοίκηση, κόντρα στην κατά κόρον εκδοθείσα νομολογία του ΣΤΕ που ερμηνεύει και εφαρμόζει με συγκεκριμένο τρόπο την υπάρχουσα νομοθεσία, με την οποία πρέπει να εναρμονίζονται άπαντες (διοικούμενος και διοίκηση), ισχυρίστηκε ότι η επίμαχη επιχείρηση, είναι και λειτουργεί ως κέντρο διασκέδασης, στηριζόμενη στην άδεια λειτουργίας της επιχείρησης και τι αυτή αναφέρει, επικαλούμενη και το αρ 54 του ν 1416/1984 κατά το οποίο στα ακαθάριστα έσοδα μιας επιχείρησης περιλαμβάνονται όλα τα έσοδα από τις πωλήσεις όλων των ειδών που διαθέτουν χωρίς να προβλέπεται διάκριση του συντελεστή φορολόγησης των εσόδων ανάλογα με το είδος της ασκούμενης δραστηριότητας.

Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης διαπίστωσε ότι σε

περιπτώσεις που διαμεσολάβησε, (Διαμεσολαβήσεις 8,9/2015) ώστε να επιλυθεί το ανωτέρω πρόβλημα (αυθαίτερη επιβολή δημοτικών τελών και ειδικότερα όχι με βάση την δραστηριότητα και τους επιμέρους κλάδους αυτής, αλλά με βάση την άδεια της επιχείρησης, το πως τιτλοφορείται δηλ ουσιαστικά αυτή), ότι στα πλαίσια της κατά τον νόμο επιβολής εκ μέρους του Δήμου Δράμας των σχετικών δημοτικών τελών με βάση την κείμενη νομοθεσία, η αρμόδια υπηρεσία επιβάλλει τα σχετικά δημοτικά τέλη στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός της ζώνης αρμοδιότητάς της με βάση, (όπως συνάγεται από τις σχετικές επιβολές), όχι την πραγματική δραστηριότητα-κλάδο και το αντίστοιχο έσοδο που προέρχεται απ αυτήν, αλλά συλλήβδην από όλα τα έσοδα που εμφανίζει μια επιχείρηση, ανεξάρτητα από ποια δραστηριότητα προέρχονται αυτά, χωρίς να διαχωρίζει επιβαλλόμενα σε τέλη ή μη έσοδα, ή χωρίς να διαχωρίζει έσοδα επιβαλλόμενα άλλα σε μικρότερο κι άλλα σε μεγαλύτερο συντελεστή, ανάλογα με την κείμενη νομοθεσία.

Παρατηρήθηκε λοιπόν μια σαφέστατη καταχρηστική και παράτυπη επιβολή δημοτικών τελών εκ μέρους των αρμοδίων υπηρεσιών κόντρα, και στην ισχύουσα νομοθεσία αλλά και στην εκδοθείσα νομολογία του ΣΤΕ

Κομβικό σημείο διαφωνίας της διοίκησης με τους διοικούμενους, αποτέλεσε η ερμηνεία της διάταξης του αρ 20 παρ 3 του ν 2539/1997 που αντικατέστησε συγκεκριμένες διατάξεις και αντικαταστάθηκε αντίστοιχα από άλλες. Κρίσιμο σημείο αποτέλεσε ο προσδιορισμός της έννοιας “εστιατόριο” και ο προσδιορισμός της έννοιας “κέντρο διασκέδασης”. Με αφορμή αυτό το γεγονός το ΥπουΕσωτ με την με αρ 31/1998 εγκύκλιό του προχώρησε σε εξειδικεύσεις των ανωτέρω εννοιών και ειδικότερα: Α) Προϋπόθεση για την επιβολή του τέλους 2% (ή 0,5% πια) στα κάθε είδους μορφής καταστήματα που πωλούν φαγητά σε πακέτο, ποτά, καφέδες, αναψυκτικά, γαλακτοκομικά κοκ, αποτελεί η ρητή αναφορά στην άδεια λειτουργίας ότι διαθέτουν πάγκους ή τραπεζοκαθίσματα χωρίς να ερευνάται και το πραγματικό γεγονός της ύπαρξης αυτών. Β) Κάθε κατάστημα, ΚΥΡΙΑΡΧΟ στοιχείο της λειτουργίας του οποίου αποτελεί η παρακολούθηση καλλιτεχνικού και κυρίως μουσικού

προγράμματος σε συνδυασμό με την παροχή φαγητών ή ποτών, υπάγεται στην κατηγορία αυτή (κέντρο διασκέδασης) ανεξάρτητα από την ονομασία του και την άδεια λειτουργίας του. Κριτήριο δηλ για την επιβολή δημοτικού τέλους 5% σ αυτές τις περιπτώσεις αποτελεί το είδος της δραστηριότητας των καταστημάτων, ποιό δηλ στοιχείο της λειτουργίας τους είναι το κυρίαρχο (μουσική ή φαγητό). Άλλωστε ο χαρακτηρισμός ενός κέντρου ως κέντρου διασκέδασης προκύπτει και από την υποχρέωση καταβολής εισιτηρίου σύμφωνα με σχετικές αποφάσεις του ΥπΟικ, γεγονός που πρέπει να ερευνάται κάθε φορά από την Διοίκηση για την σωστή υπαγωγή μιας επιχείρησης στο αντίστοιχο δημοτικό τέλος. Γ) Ως μουσική στην περίπτωση των χορευτικών κέντρων νοείται όχι μόνο η ζωντανή αλλά και η παραγόμενη από σύστημα αναπαραγωγής ήχου. Δ) Στην περίπτωση που καφετέριες, εστιατόρια και συναφή επισιτιστικά καταστήματα κάνουν χρήση στερεοφωνικού μηχανήματος κατόπιν αδείας, αλλά ΚΥΡΙΑΡΧΟ στοιχείο της λειτουργίας αυτού παραμένει η παροχή ποτών, καφέδων, φαγητών, και λοιπών εδεσμάτων κι όχι η ύπαρξη μουσικής, ΔΕΝ συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία των κέντρων διασκέδασης, και ως εκ τούτου το τέλος που υποχρεούται η Διοίκηση να επιβάλλει σ αυτές τις περιπτώσεις είναι το 2% (0,5% πλεον). Ε) Για τα καταστήματα “Μπαρ” ανεξαρτήτως της ιδιαίτερης ονομασίας τους είτε διαθέτουν είτε όχι άδεια λειτουργίας μουσικών οργάνων, υπάγονται στην υποχρέωση καταβολής δημοτικού τέλους 2% (0,5% πλεον)

Κατόπιν των ανωτέρω, προτάθηκε λοιπόν η επιβολή δημοτικών τελών στις επιχειρήσεις του Δήμου με βάση την ακριβή δραστηριότητά τους και τα αντίστοιχα έσοδα από αυτές, κι όχι συλλήβδην επί όλων των εσόδων που αυτές εμφανίζουν από κάθε δραστηριότητά τους και σε επίπεδο επιβολής και καταλογισμού από την αρμόδια υπηρεσία. Από την ανωτέρω ερμηνευτική εγκύκλιο του ΥπΕσ προκύπτει σαφώς ότι κυρίαρχο στοιχείο για το επιβαλλόμενο δημοτικό τέλος (5% ή 0,5%), αποτελεί το ποια δραστηριότητα σε μια επιχείρηση είναι η ΚΡΑΤΟΥΣΑ, η ΣΥΝΗΘΗΣ, η ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ και ΜΕΤΡΟ ΑΣΚΟΥΜΕΝΗ, κι όχι η μορφή της άδειας λειτουργίας και πως αυτή

είναι διατυπωμένη. Άλλωστε στην ίδια διαπίστωση έχει ήδη καταλήξει προ ετών και το ΣΤΕ με πλήθος αποφάσεών του, τις οποίες ο ΣΔΕ έφερε σε γνώση της αρμόδιας υπηρεσίας επ ευκαιρία δυο διαμεσολαβήσεών του, οι οποίες και δεν έτυχαν της δέουσας προσοχής, ενώ ήδη εκκρεμούν στα αρμόδια δικαστήρια τα ανωτέρω ζητήματα, καθώς οι διοικούμενοι όπως ήταν λογικό στράφηκαν κατά του Δήμου, αναζητώντας και επιδιώκοντας την ορθή επιβολή των δημοτικών τελών για τις επιχειρήσεις τους.

Χαρακτηριστικά και εντελώς ενδεικτικά έθεσε ο υπογράφων σε γνώση όλων την με αρ **2492/1999** απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με την οποία, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο αυτής, το τέλος 5% επιβάλλεται επί των ακαθαρίστων εσόδων των επιχειρήσεων που αναφέρονται στις οικείες διατάξεις. **Εάν, όμως μία επιχείρηση πραγματοποιεί έσοδα και από άλλο, ξεχωριστό κλάδο, το αντικείμενο του οποίου, αντιθέτως, δεν εμπίπτει στις ανωτέρω διατάξεις, τα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιούνται από την δραστηριότητα του ξεχωριστού αυτού κλάδου, δεν υπόκεινται στο ως άνω δημοτικό τέλος. Η δε διάταξη της παραγρ. 1 του άρθρ. 54 του ν. 1416/84, και με βάση την οποία ο οικείος Δήμος υποβάλλει τα δημοτικά τέλη στο σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης με την σύμφωνη μάλιστα γνώμη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ανεξαρτήτως του αν είναι ερμηνευτική ή μη των σχετικών διατάξεων, πάντως ΔΕΝ αφορά την περίπτωση που τα ακαθάριστα έσοδα πραγματοποιούνται από άλλο, με διάφορο, κατά τα ανωτέρω, αντικείμενο, κλάδο της ΑΥΤΗΣ όμως επιχειρήσεως πάντα .**

**Από τα ανωτέρω συνάγεται εύλογα, πως όταν στα ακαθάριστα έσοδα μιας επιχείρησης υπάρχει δραστηριότητα της οποίας τα έσοδα δεν εμπίπτουν στα υποβαλλόμενα στο δημοτικό τέλος 5%, δεν μπορεί να έρχεται ο οικείος Δήμος και συνακολουθα δεν μπορεί να επικυρώνει την πρακτική αυτή η Αποκεντρωμενη Διοικηση και να επιβάλλει συλλήβδην στα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης τέλος 5% αδιαφορώντας για την πηγή προέλευσής τους.**

Βλέπουμε λοιπόν πως όταν μια επιχείρηση ασκεί μια δραστηριότητα που υπάγεται σε συγκεκριμένο δημοτικό τέλος, και πραγματοποιεί επέκταση της αδείας της, εντάσσοντας ακόμα μια δραστηριότητα στον κύκλο εργασιών της, η οποία όμως δεύτερη δραστηριότητα δεν υπόκειται σε επιβολή δημοτικών τελών, κι έρχεται ο εκάστοτε Δήμος κι επιβάλλει δημοτικά τέλη στο σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων της, και από τις δυο ως άνω δραστηριότητες, τότε ΣΦΑΛΕΙ κατά το Συμβούλιο της Επικρατείας. **Κι αυτό γιατί όταν ο νόμος μιλά για συνολικά ακαθάριστα έσοδα μιας επιχείρησης, αναφέρεται στα συνολικά έσοδα ΜΙΑΣ επιχείρησης που ασκεί ΜΙΑ δραστηριότητα (κι ως διαχειρίζεται χιλιάδες προϊόντα), δεν εννοεί ούτε τα έσοδα που προέρχονται από πολλές δραστηριότητες μιας επιχείρησης, πολύ δε περισσότερο ούτε τα έσοδα που προέρχονται από διαφορετικές επιχειρήσεις που λειτουργούν είτε σε ένα χώρο, είτε υπό ένα ΑΦΜ.**

Με ευθύνη του διοικούμενου λοιπόν σε επίπεδο λογιστικό πάντα, καθίσταται σαφές πως πρέπει να διαχωρίζονται τα έσοδά του, σ αυτά που δεν υπόκεινται σε τέλος και σ αυτά που υπόκεινται, είτε στο 5 είτε στο 0,5% και ανάλογα στη συνέχεια, να επιβάλλονται τα σχετικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες τέλη. Ποτέ δεν τεκμαίρεται, όπως με περισσή ευκολία αναφέρει σε αποφάσεις της η Αποκεντρωμένη Διοίκηση, το είδος μιας ασκούμενης δραστηριότητας από μια επιχείρηση, μόνο από την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας της. Ευθύνη της υπηρεσίας και των ελεγκτικών της οργάνων είναι, να διαπιστώνει με επιτόπιους ελέγχους, ποια δραστηριότητα ασκείται στην πραγματικότητα από μια επιχείρηση και ανεξάρτητα από την άδεια λειτουργίας της, στη συνέχεια να επιβάλλει αναλογικά τα σχετικά τέλη. Δεν μπορεί λοιπόν η Αποκεντρωμένη Διοίκηση να επισφραγίζει πρακτικές λανθασμένες των δημοτικών υπηρεσιών, οι οποίες νομολογιακά και μάλιστα σε επίπεδο ΣτΕ έχουν κριθεί εντελώς αντίθετα εδώ και χρόνια.

Άλλωστε δεν είναι πια και λίγες εκείνες οι περιπτώσεις που η επιτροπή του αρ 152 του ν 3463/2016 στην οποία προεδρεύει μάλιστα πληρεξούσιος

του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κάνει δεκτές προσφυγές διοικουμένων κατά αποφάσεων του συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης, που αυθαίρετα απέρριψαν αποφάσεις δημοτικών συμβουλίων που επικύρωσαν αποφάσεις επιτροπών συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών, τονίζοντας με την επιτάσεως ότι είναι στην αποκλειστική ευθύνη κάθε Δήμου να αποδείξει την ασκούμενη δραστηριότητα από μια επιχείρηση, ανεξάρτητα από την άδεια ίδρυσής της και πως αυτή “τιτλοφορείται” και να επιβάλλει ή όχι και σε ποιο ύψος στην συνέχεια, το όποιο δημοτικό τέλος, στοιχεία που συνεχίζουν να αγνοούν ή να παραβλέπουν τα αρμόδια όργανα, εμφανίζοντας πια την προσφυγή στην διοικητική δικαιοσύνη ως μονόδρομο.

## VII. Στόχοι για το 2018

Μια ολοκληρωμένη ετήσια έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει και στοιχεία σχεδιασμού για το μέλλον, ώστε να διορθωθούν λάθη που έγιναν και να βελτιστοποιηθεί η απόδοση του θεσμού.

### Πρώτηση-διάδοση του θεσμού

Επειδή ο θεσμός πρωτοεμφανίστηκε σχετικά πρόσφατα στις τοπικές κοινωνίες δεν έχει παγιωθεί στην συνείδηση των πολιτών επαρκώς, με αποτέλεσμα να κρίνεται επιβεβλημένη μια διάδοση-διαφήμιση του θεσμού και μέσω συνεντεύξεων στον ηλεκτρονικό ή γραπτό τύπο και μέσω επαφής με τους προέδρους και τα τοπικά συμβούλια των τοπικών κοινοτήτων, προκειμένου να γνωστοποιηθεί και να “επεκταθεί” ο θεσμός ως πρακτική και στους πολίτες των τοπικών διαμερισμάτων, πλέον του μητροπολητικού Δήμου.

### Ενίσχυση αποτελεσματικότητας διαμεσολαβήσεων

Το ζητούμενο σε κάθε θεσμό διαμεσολάβησης είναι η

αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεών του.

- Για τον λόγο αυτόν, και με βάση τον αναθεωρημένο Κώδικα Λειτουργίας του 2014 ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα επιδιώξει την τοποθέτηση του Δημοτικού Συμβουλίου επί των θεμάτων που τον απασχολούν με την κοινοποίηση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης απευθείας στους ίδιους τους δημοτικούς συμβούλους, με την συγκατάθεση βέβαια των ενδιαφερομένων. Με τον τρόπο αυτόν, οι δημοτικοί σύμβουλοι θα ενημερώνονται άμεσα κι επίσημα για τα συγκεκριμένα προβλήματα και οι διαμεσολαβήσεις του Συμπαραστάτη θα μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης στο Δημοτικό Συμβούλιο ανεξάρτητα ακόμα και από την βούληση της δημοτικής αρχής.